

Képzési területek egységes osztályozási rendszere, 2018

Tartalom

Bevezetés.....	3
A Képzési területek osztályozási rendszer (KEOR) célja és felépítése.....	3
Példák az osztályozási kritériumok alkalmazására.....	4
Kapcsolat az ISCED 2011 nómenklatúrával.....	7
A KEOR 2003 és a KEOR 2018 közötti főbb különbségek.....	8
Az osztályozási rendszer kategóriái.....	9
Képzési területek.....	14

A hazai képzések és végzettségek részletes jegyzéke

Elérhetőségek

Bevezetés

Az ISCED (International Standard Classification of Education) a nemzetközileg összehasonlítható oktatásstatisztikák összeállításának és elemzésének a keretrendszere. Az ISCED az ENSZ Gazdasági és Társadalmi Osztályozások Nemzetközi Családjának a tagja, és az oktatási programok szervezésének és az azokhoz kapcsolódó végzettségi szinteknek, valamint a képzési területeknek a referencia osztályozása. Első változatát az UNESCO dolgozta ki az 1970-es évek közepén, azóta két revízió esett át, legutóbb 2011-ben. Az ISCED minden esetben nemzetközi egyeztetések keretében jött létre, és az UNESCO tagállamainak általános kongresszusa fogadta el.

Az ISCED 2011. évi revíziója elsősorban az oktatási, képzési programok (ISCED-P) változásaira koncentrált, és első alkalommal vezette be hivatalosan az iskolai végzettségek osztályozását (ISCED-A).

A revízió során az a döntés született, hogy a képzési területeket egy külön folyamat során kell megvizsgálni, hogy egy független, de ezekhez kapcsolódó osztályozás szülessen, amelyet szükség esetén a képzési programok és végzettségek osztályozásának esetleges későbbi felülvizsgálatától függetlenül is módosítani lehet. Így a szintek és a területek osztályozása ugyanannak a nomenklatúracsaládnak a tagja marad. Ennek megfelelően az új osztályozás neve ISCED Képzési területek osztályozási rendszere (ISCED-F). Jelen osztályozás ennek a magyar adaptációja, amelyet 2018. január 1-jétől kell a KSH adatgyűjtéseivel alkalmazni.

A Képzési területek osztályozási rendszer (KEOR) célja és felépítése

Az osztályozás az oktatási, képzési programokat és a hozzájuk tartozó végzettségeket tanulmányi, képzési terület szerint sorolja be azok tartalma szerint.

Az osztályozás jelenlegi verziója az előző változatokra épít, hogy a lehető legnagyobb mértékben biztosítsa az időbeli összehasonlíthatóságot. Háromszintű hierarchiájának legfelső eleme a főirány (első szint), majd az irány (terület, második szint), illetve a szakirány (harmadik szint). Az osztályozás négyjegyű kódokat használ. A képzések 11 főirányba, 29 területre és kb. 80 szakirányba sorolhatók be.

A képzés fő témája határozza meg, hogy melyik képzési terület alá sorolandó az adott program vagy végzettség. A téma az a tényszerű, praktikus vagy elméleti tudás, amely a programba beépül, és a kapcsolódó végzettséggel elismerik azt. A tudás vonatkozhat adott problémakörre, vagy meghatározott célra, ami lehet absztrakt (pl. filozófia), gyakorlati (pl. mérnöki), vagy mindkettő (építészet). Gyakorlati szempontból a program vagy végzettség fő témáját az a képzési terület határozza meg, amely a tanulók tanulási kreditjeinek vagy a tanulással töltött idejének nagy részét (azaz több mint 50%-át), vagy egyértelműen domináns részét adja. Ahol lehet, a tanulási kredit kritériumot kell használni, minden más esetben a szándékos tanulási idő becslését kell elvégezni. A tanulási idő az órákon, szemináriumokon, laboratóriumokban vagy speciális projekteken töltött időt jelenti. A programokat és a végzettségeket abba a szakirányba kell besorolni, amely a fő tárgyakat tartalmazza.

Két program vagy végzettség akkor tartozik azonos kategóriába, ha a fő tantárgyak azonosak, vagy sok tekintetben hasonlóak. Egy adott képzési program vagy végzettség főirányba, területre vagy szakirányba való besorolásakor a következő kritériumokat kell használni (ha az első kritérium alapján nem végezhető el az osztályozás, akkor a következő kritériumot kell használni):

- a. elméletitudás-tartalom,
- b. tanulás célja,
- c. érdeklődés tárgyai,
- d. módszerek és technikák,
- e. eszközök.

A főirányt és a területet jelentős részben az elméleti tudás hasonlóságai és a tanulás célja határozza meg, kisebb mértékben azt érintett képzési területcsoport tárgyai. A szakirányok főleg a módszerek, a technikák, és az eszközök alapján különböztethetők meg.

Ahol nincs elég információ a tanulási kreditek vagy a tanulási idő alapján a programok, illetve a végzettségek besorolására, akkor azokat a nevükben szereplő első tantárgy alapján kell besorolni. Ha a fő tárgyat azért nem lehet meghatározni, mert a program vagy a végzettség sok szakirányt (vagy akár főirányt vagy területet) ölel fel, és azok közül egyik sem domináns, akkor a programot vagy a végzettséget a „Több tudományterületet átfogó” kategóriába kell besorolni. (Részletesen lásd a *Több tudományterületet átfogó programok és végzettségek* részt.)

Az osztályozás elsődleges célja, hogy az államilag elismert végzettséget adó középfokú, illetve a felsőfokú képzéseket besorolja, de használható más programoknál is, például a nem államilag elismert szervezett (nem formális) képzéseknél, a továbbképzéseknél és az informális tanuláznál. A képzési terület és a képzés szintje azonban egymástól független, a képzési területeket nem a képzési szinteken belül határozzuk meg.

Példák az osztályozási kritériumok alkalmazására

A tantárgyak hasonlósága azonos és különböző képzési szinteken

Az összes képzési program és végzettség elméleti ismeretek, tényszerű tudás és gyakorlati készségek keverékéből áll. Az oktatás különböző szintjein található két képzési program vagy végzettség azonos oktatási és képzési területhez tartozik, ha hasonló típusú elméleti, tényszerű és gyakorlati ismereteket fed le, még akkor is, ha máshova helyezik a hangsúlyt. Például: a szerszámkészítő programok tartalmazzak némi matematikát, tényszerű tudást és műszaki elméletet, amely a gépészmérnökök számára szükséges. Így a szerszámkészítőnek és a gépészmérnöki képzésnek azonos az oktatási és képzési területe (0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar), annak ellenére, hogy az oktatás eltérő szintjeihez tartoznak.

Általános programok

Azokat az általános programokat, amelyek egy tantárgykört fednek le, például nyelvek és irodalom, társadalom- és természettudományok, matematika, művészetek és/vagy testnevelés, a 0011 Alapozó keretprogramok szakirányhoz kell besorolni. Még akkor is ezt kell tenni, ha **bizonyos mértékben** egyes tantárgykategóriára összpontosítanak, például humán tudományok, társadalomtudományok, természet-tudományok stb.

Mérnöki képzési programok és végzettségek

A mérnöki képzési programokat és végzettségeket a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés¹ szakirányába, illetve az általános mérnöki és építésmérnöki képzést a 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés szakirányába kell besorolni. Még a számítástechnikára, médiatechnikákra, textíliákra, élelmiszerekre stb. irányuló tanulmányokat is a 071 vagy 0732 szakirányhoz kell besorolni, ha a **hangsúlyt** gépek, motorok, elektromos berendezések, elektronika, számítógépek, távközlési eszközök stb. (071), vagy épületek, utak és hidak (0732) megtervezésére és megépítésére helyezik.

Feldolgozóipari programok

A feldolgozóipari programokat a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés szakirányaihoz kell besorolni, ha a hangsúly a tervezésen van, vagyis a fémek, mechanikák, gépi berendezések, motorok, elektromos berendezéseken stb.

Az egyéb feldolgozóipari képzési programokat és végzettségeket a 072 Feldolgozóipar alá kell besorolni. Ez vonatkozik arra az esetre, amikor bizonyos termékek gyártására helyezik a hangsúlyt, például élelmiszerek, textíliák, cipők, papír, bútorok, üveg, műanyag stb. A fémtermékek gyártása azonban nem a 072 képzési területhez, hanem a 0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar szakirányhoz tartozik.

¹ Megjegyezzük, hogy az általános műszaki (mérnöki) képzés sokkal átfogóbb fogalom, amely más kategóriákat is felölel, és nemcsak arra a mérnökre vonatkozik, aki tervező szakemberként dolgozik. A képzés szintje szempontjából nincs különbség a 071 és a 072 szakirányai között.

Nyelvek

A nyelveket vagy a 0231 Idegen nyelvek, vagy pedig a 0232 Irodalom és nyelvészet szakirányhoz kell besorolni a várt résztvevők jellemzői alapján² (mivel ebben a konkrét esetben ez helyettesíti a tanulmányok konkrét tantárgyait). Egyértelmű különbség áll fenn az elméleti tartalom, a tanulás célja, valamint a képzési programok tanítási stílusa között attól függően, hogy azokat a nyelvet anyanyelvi szinten vagy folyékonyan beszélő tanulók, vagy pedig más nyelvet beszélők számára állították össze, akik most próbálnak elsajátítani egy adott nyelvet. Az előbbi esetben az adott nyelv irodalmára és nyelvészetére helyeződik a hangsúly, nem kimondottan a nyelvtanra és a szókincsre (legalábbis a közép- és a felsőfokú képzésben). Az utóbbi esetben a nyelvtan és a szókincs, esetleg a kultúra a domináns, csak mellékesen foglalkoznak az irodalommal és a nyelvészettel.

Határesetek

Határesetekkel találkozunk, amikor a képzési program vagy végzettség a besoroláson belül két különböző területhez is szorosan kapcsolódik. Például az állatorvosi tanulmányok az orvostudománnyal (különös tekintettel az elméleti tudásra, de a tanulás céljára is) és az állattartással (az érintett tárgyak, módszerek és technikák, eszközök) is mutatnak hasonlóságokat. Ez utóbbit választották az állatorvosi tanulmányok besorolására az osztályozás előző verzióival való megfeleltetés fenntartása érdekében, a kulcsfontosságú kapcsolódó besorolásokkal együtt (pl. a tudományterületek és a gazdasági tevékenységek nemzetközi ágazati osztályozási rendszere (ISIC, TEÁOR)), és az (emberi) egészség és jólét számára elkülönített főirány fenntartásához.

További példa a gondozás. Az egészségügyi gondozás a 091 Egészségügy területhez tartozik, a nem egészségügyi gondozás pedig a 092 Jólét szakterülethez tartozik abból a megfontolásból, hogy a két területen szükséges elméleti tudás nagyon különböző.

Kivételek

Szakképzési programok és végzettségek, a kiegészítő tantárgyakkal együtt

A szakképzési programokban, például egyes hosszú programokban a középfokú oktatás szintjén összesen több időt fordíthatnak kiegészítő tantárgyakra, mint a tervezett szakma vagy szakmacsoport fő tárgyára. Ennek ellenére ezeket a programokat és az így megszerzett végzettségeket a tervezett szakmához vagy szakmacsoportához kapcsolódó szakterülethez kell besorolni. Ez kivételt jelent az alól a besorolási szabály alól, hogy a többséget alkotó vagy túlsúlyban lévő tantárgyak szerint kell elvégezni a besorolást, mivel nagyon fontos, hogy a szakképzési programok által megcélzott szakmák külön-külön azonosíthatók legyenek. A gyakorlatban valószínű, hogy a megcélzott szakmák területére fordítják a leghosszabb tanulási időt.

Szaktanári képzések és végzettségek

Azokat a tanárképző programokat és végzettségeket, amelyek elsősorban egy tantárgy oktatására szaksodnak, a tanárképzéshez kell besorolni, még akkor is, ha a fő hangsúlyt a tantárgyi specializációra helyezik. Ugyanezt az alapelvet kell alkalmazni azokra a képzési programokra és végzettségekre is, amelyek egyesítik magukban a tanárképzést, valamint egy szaktárgyat. Ez kivételt jelent azon besorolási szabály alól, hogy a többséget alkotó vagy túlsúlyban lévő tantárgyak szerint kell elvégezni a besorolást, mivel nagyon fontos, hogy a tanárképzés más szakirányoktól elkülönüljön, különösen az oktatási rendszerek elemzése során.

Több tudományterületet átfogó programok és végzettségek

A több tudományterületet átfogó programok és végzettségek egyesítenek **több** oktatási és képzési szakirányt és **nincs domináns szakirány**. Egyes több tudományterületet átfogó programok és végzettségek több területet, sőt főirányt is lefednek. Ebben a besorolásban a „vezető tárgy szabályát” alkalmazható annak a **főiránynak** a megállapítására, amelybe a több tudományterületet átfogó tanulmányt be

² A tanulók rendelkeznek-e már jártassággal az elsajátítandó nyelvben.

kell sorolni. Ez azt jelenti, hogy a vezető tárgy vagy tárgyak határozzák meg a főirányt vagy a területet. A vezető tárgyakat a kreditek vagy a szándékolt tanulási idő részesedése alapján kell meghatározni. A több tudományterületet átfogó programokat a „8”-as számjegy használatával kell besorolni a terület vagy szakirány szintjén (vagyis xx88) a vezető főirányon belül: több tudományterületet átfogó programok a [főirány] túlsúlyával. Tehát az összes több tudományterületet átfogó programot, amelyben nincs domináns tárgy, külön-külön kell meghatározni, és így a képzési program vagy végzettség főiránya ismert lesz.

Példa: Azt a programot, amely egyenlő (egyharmad) arányban tartalmaz teológiát (0221), történelmet (0222) és filozófiát (0223), a 0288 (Több tudományterületet átfogó programok, a humán tudományok főirány túlsúlyával) alá kell besorolni. Ha a program 60%-ban teológiából, 20%-ban történelemből és 20%-ban filozófiából áll, akkor a 0221 alá kell besorolni, mivel a teológia a domináns tárgy.

A két vagy több szakirányt lefedő képzési programokat, ahol egy szakirány képviseli a megszerzendő kreditek vagy a szándékolt tanulási idő túlnyomó részét, az adott szakirányhoz kell besorolni. Így tehát, ha a megszerzendő kreditek vagy a szándékolt tanulási idő legnagyobb részében egy adott szakiránnyal foglalkoznak, akkor a képzési programot az adott szakirányhoz, **nem** pedig több tudományterületet átfogó képzési programként kell besorolni.

Példa: A matematika fő szakiránnyal és francia nyelv mellékszakiránnyal futó programot a 0541 Matematika alá kell besorolni, mivel ez a domináns tárgy.

Példa: Azt a programot, amely 40% műszaki ismereteket (071), 30% üzleti ismereteket (041) és 30% nyelvi képzést (023) tartalmaz, a 0788 (Több tudományterületet átfogó programok, a műszaki, ipari és építőipari képzések főirány túlsúlyával) alá kell besorolni, mivel egyik területnek sincs túlsúlya, de a 07 a vezető főirány. Ha a műszaki és az üzleti ismeretek egyformán fontosak, és súlyuk meghaladja a nyelvek súlyát (pl. 40, 40 és 20%), akkor a program a 0788 és a 0488 alá egyaránt besorolható, attól függően, hogy melyik program, a műszaki ismeretek (071), vagy az üzleti ismeretek (041) szerepel-e először a program címében (vagy ha nem a címben, akkor a tananyagban vagy a tantervben).

Példa: Azt a programot, amely 40% történelmet (0222), 30% közgazdaságtant (0311) és 30% politikát (0312) tartalmaz, a 0388 (Több tudományterületet átfogó programok, a társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás főirány túlsúlyával) alá kell besorolni, mivel a közgazdaság és a politika ugyanabban a főirányban szerepel.

Azokat a képzési programokat és végzettségeket, amelyek egy konkrét szakmai területre irányulnak, emellett kiegészítő tárgyakat is tartalmaznak más szakterületekről, nem tekintjük több tudományterületet átfogó programoknak vagy végzettségeknek, és ezeket az adott szakmai területhez kell besorolni.

Példa: Lehetséges, hogy egy villanyszerelési programban több időt fordítanak a kiegészítő tárgyakra (nyelv, matematika, természettudományok stb.), mint magára a tervezett szakmai tárgyra. Ezt a programot ennek ellenére is a 0713 Energetika-, elektromosságterülethez, nem pedig több tudományterületet átfogó programként kell besorolni.

Tovább nem bontható, máshova nem sorolt

A képzési területek osztályozásánál két hasonló esetet kell megvizsgálnunk a képzések és végzettségek besorolásánál. Az első csoportba azok az esetek tartoznak, ahol csak a nómenklátúra hierarchiájának felsőbb szintjéig van információ egy adott képzési programról vagy végzettségről. Ezeket az eseteket 'tovább nem bontható' kategóriába soroljuk, és kódolásakor a nómenklátúra utolsó ismert hierarchiaszintje (főirány vagy terület) után még egy vagy több 0-t kell írni (az adott helyzetnek megfelelően).

Példa: Ha egy mérnöki képzési programról nincs további információ, akkor azt a 0710 Általános műszaki (mérnöki) képzés, tovább nem bontható kategóriába kell besorolni. Ezek a programok nem tekinthetők több tudományterületet átfogó programoknak.

Példa: A szolgáltatás főirányba tartoznak, de nincs róluk további információ, a 1000 Szolgáltatások, tovább nem bontható szakirányhoz kell besorolni.

A második csoportba azok az esetek tartoznak, ahol a szakirány ismert, és pontosan meghatározható, de ez a nómenklátúra nem tartalmazza azt. Ezek az esetek a 'máshova nem sorolt' kategóriába tartoznak, és a képzési területek osztályozásakor a szakirány szintjén (azaz az utolsó jegyen) 9-es kódot kapnak.

Példa: Ha van egy képzési program az információs és kommunikációs technológiák egy olyan új képzési területén, amely nem tartozik egyik szakirányhoz sem, akkor azt a 0619 Máshova nem sorolt információs és kommunikációs technológiák szakirányba kell besorolni.

Ezek a „tovább nem bontható”, „máshova nem sorolt” kódok nem tartoznak a nómenklatúra közvetlen struktúrájához, hanem olyan kiegészítő kódok, amelyeket olyan adatok feldolgozása során használnak, amelyek nem pontosan vagy teljesen meghatározottak (tovább nem bontható) vagy kifejezetten nincsenek benne az osztályozásban (‘máshova nem sorolt’).

Ha nehézséget okoz a „0”, „8” és „9” kód használata, az 1. táblázat nyújthat segítséget.

1. tábla

Kiegészítő kódok

Kód	Név	Használat
0	Tovább nem bontható.	Csak az osztályozás magasabb szintjeibe való besoroláshoz van elég információ.
8	Több tudományterületet átfogó programok vagy végzettségek.	Olyan képzési programok vagy végzettségek, ahol nincs domináns szakirány.
9	Máshova nem sorolt.	A szakirány ismert, de azt a nómenklatúra nem tartalmazza.

Megjegyzés: Azokat a programokat, ahol van domináns szakirány (amely a tanulási kredit vagy idő több mint 50%-át lefedi), abba a domináns szakirányba kell sorolni.

Az adatgyűjtés során azokban az esetekben, ahol a képzési terület teljesen ismeretlen, a „9999”-es kód használható, vagy ahol csak két vagy három jegyű kódok esetén „99” vagy „999” használható.

Kapcsolat az ISCED 2011 nómenklatúrával

A képzés tartalmi irányultsága (általános vagy szakképzés) és a képzési terület az ISCED két különböző dimenziója, és nem szabad azokat összekeverni.

A **szakképzést** az ISCED 2011 olyan programként határozza meg, amelyek főként abból a célból zajlik, hogy a tanulók olyan gyakorlati készségeket, szaktudást és ismereteket sajátíthassanak el, amelyek egy adott foglalkozás vagy szakma, illetve foglalkozás- vagy szakmacsoport vonatkozásában szükségesek az alkalmazáshoz. A szakképzési programok iskolákban és/vagy a munkahelyen valósulhatnak meg. Az ilyen programok sikeres elvégzése révén a munkaerőpiacon olyan fontos szakmai képzettséget szerezhethet a tanuló, amelyet az illetékes nemzeti hatóságok elismernek.

Az **általános képzés** az ISCED 2011 szerint olyan képzési programokat jelent, amelyeknek célja, hogy a tanulók általános tudását, képességeit, olvasás-írási és számolási készségét fejlesszék. E programoknak gyakran az a célja, hogy felkészítsék a résztvevőket az ugyanolyan vagy egy magasabb szinten történő továbbtanulásra, és lefektessék az egész életen át tartó tanulás alapjait.

Azokat a képzési programokat és végzettségeket, amelyeket tartalmi irányultságuk szerint az általános képzések közé soroltunk az ISCED 2011-ben, és specializáció nélkül sok tantárgyat lefednek, a 0011 Alapozó keretprogramok közé kell besorolni. Az általános képzés egyéb képzési programjait és végzettségeit a fő tantárgyuk szerint kell besorolni a képzési területek osztályozásában. Különösen a felsőfokú képzések közül csak kivételes esetben kerülhetnek képzési programok az Alapozó keretprogramok közé.

Példa: Egy matematikai képzés vagy végzettség az ISCED2011 5. szintjén lehet általános annak tartalmi irányultsága szerint, de a képzési területek szerinti szakiránya 0541 Matematika.

A KEOR 2003 és a KEOR 2018 közötti főbb különbségek

A KEOR 2018-ban néhány képzési terület és szakirány más főirányhoz került a KEOR 2003-hoz képest. A fontosabb változások a következők:

a. A KEOR 2003 22 'Humán tudományok' képzési terület két csoportra bomlott: 022 'Humán tudományok (kivéve nyelvek)' és 023 'Nyelvek'.

b. A KEOR 2003 3 'Társadalomtudományok, gazdaság, jog' két főirányra bomlott: 03 'Társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás' és 04 'Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog'.

c. A 05 Természettudományok, matematika és statisztika főirányon belül létrejött egy új képzési terület, 052 'Környezet' néven, a KEOR 2003 '42 Élettani tudományok' képzési terület felosztásával, és a 62 'Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat' egy részének hozzáadásával.

d. A KEOR 2003 4 'Matematika, számítástechnika és egyéb természettudományok' kétfelé vált, '05 Természettudományok, matematika és statisztika' és 06 'Információs és kommunikációs technológiák'.

e. Létrejött a 0712 'Környezetvédelmi technológiák' szakirány 85 'Környezetvédelem' képzési terület nagyobb részének a 8 'Szolgáltatások' -ból az új 07 'Műszaki, ipari és építőipari képzések' főirányba kerülésével.

f. A KEOR 2003 6 'Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok' átnevezésével jött létre a 08 'Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok' főirány, valamint átkerült a 62 'Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat' képzési területről néhány szakirány az új 052 'Környezetvédelem' képzési területre.

g. Új képzési terület született a KEOR 2003 'Környezetvédelem' megmaradt részéből 102 'Közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások' néven.

Az osztályozási rendszer kategóriái

Főirány	Irány (terület)	Szakirány	
0 Általános programok	000 Általános képzési programok, tovább nem bontható	0000 Általános képzési programok, tovább nem bontható	
	001 Alapozó keretprogramok	0011 Alapozó keretprogramok	
	002 Írás, olvasás és számolás	0021 Írás, olvasás és számolás	
	003 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés	0031 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés	
	009 Általános programok és képzések, m.n.s.	0099 Általános programok és képzések, m.n.s.	
01 Oktatás	011 Oktatás	0110 Oktatás, tovább nem bontható	
		0111 Oktatástudomány	
		0112 Óvodapedagógusok képzése	
		0113 Tanárképzés tantárgyi specializáció nélkül	
		0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése	
	0119 Oktatás, m.n.s.		
	018 Több tudományterületet átfogó programok, az oktatás főirány túlsúlyával	0188 Több tudományterületet átfogó programok, az oktatás főirány túlsúlyával	
02 Humán tudományok és művészetek	020 Humán tudományok és művészetek, tovább nem bontható	0200 Humán tudományok és művészetek, tovább nem bontható	
	021 Művészetek	0210 Művészetek, tovább nem bontható	
		0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek	
		0212 Divat, belsőépítészet és ipari formatervezés	
		0213 Képzőművészet, szépművészet	
		0214 Kézművesség	
		0215 Zene- és előadó-művészetek	
		0219 Művészetek, m.n.s.	
		022 Humán tudományok (kivéve: nyelvek)	0220 Humán tudományok, tovább nem bontható
			0221 Vallási ismeretek és hittudomány
			0222 Történelem és régészet
			0223 Filozófia és etika
			0229 Humán tudományok (kivéve: nyelvek), m.n.s.
023 Nyelvek	0230 Nyelvek, tovább nem bontható		
	0231 Idegen nyelvek elsajátítása		
	0232 Irodalom és nyelvészet		
	0239 Nyelvek, m.n.s.		
	0288 Több tudományterületet átfogó programok, a humán tudományok főirány túlsúlyával		
029 Humán tudományok és művészetek, m. n. s.	0299 Humán tudományok és művészetek, m. n. s.		

Főirány	Irány (terület)	Szakirány	
03 Társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás	030 Társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás, tovább nem bontható	0300 Társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás, tovább nem bontható	
	031 Társadalom- és viselkedéstudomány	0310 Társadalom- és viselkedéstudomány, tovább nem bontható	0310 Társadalom- és viselkedéstudomány, tovább nem bontható
		0311 Közgazdaságtan	0311 Közgazdaságtan
		0312 Politikai és civil társadalmi tanulmányok	0312 Politikai és civil társadalmi tanulmányok
		0313 Pszichológia	0313 Pszichológia
		0314 Szociológia és kulturális tanulmányok	0314 Szociológia és kulturális tanulmányok
0319 Társadalom- és viselkedéstudomány, m. n. s.	0319 Társadalom- és viselkedéstudomány, m. n. s.		
032 Újságírás és más információszolgáltatás	038 Több tudományterületet átfogó programok, a társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás főirány túlsúlyával	0320 Újságírás és más információszolgáltatás, tovább nem bontható	0320 Újságírás és más információszolgáltatás, tovább nem bontható
		0321 Újságíró- és riportterképzés	0321 Újságíró- és riportterképzés
		0322 Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés	0322 Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés
		0329 Újságírás és információszolgáltatás, m. n. s.	0329 Újságírás és információszolgáltatás, m. n. s.
	039 Társadalomtudományok, újságírás és információ, m.n.s.	0388 Több tudományterületet átfogó programok, a társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás főirány túlsúlyával	0399 Társadalomtudományok, újságírás és információ, m.n.s.
04 Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog	040 Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog, tovább nem bontható	0400 Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog, tovább nem bontható	
	041 Üzleti ismeretek és ügyvitel	0410 Üzleti ismeretek és ügyvitel, tovább nem bontható	0410 Üzleti ismeretek és ügyvitel, tovább nem bontható
		0411 Könyvelés és adózás	0411 Könyvelés és adózás
		0412 Pénzügy, bank és biztosítás	0412 Pénzügy, bank és biztosítás
		0413 Menedzsment és igazgatás	0413 Menedzsment és igazgatás
		0414 Marketing és reklám	0414 Marketing és reklám
		0415 Titkársági és irodai munka	0415 Titkársági és irodai munka
		0416 Nagy- és kiskereskedelem	0416 Nagy- és kiskereskedelem
		0417 Munkahelyi ismeretek	0417 Munkahelyi ismeretek
		0419 Üzleti ismeretek és ügyvitel, m.n.s.	0419 Üzleti ismeretek és ügyvitel, m.n.s.
042 Jog	0421 Jog		
048 Több tudományterületet átfogó programok, az üzleti ismeretek, ügyvitel és jog főirány túlsúlyával	0488 Több tudományterületet átfogó programok, az üzleti ismeretek, ügyvitel és jog főirány túlsúlyával		
049 Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog, m.n.s.	0499 Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog, m.n.s.		

Főirány	Irány (terület)	Szakirány
05 Természet- tudományok, matematika és statisztika	050 Természettudományok, matematika és statisztika, tovább nem bontható	0500 Természettudományok, matematika és statisztika, tovább nem bontható
	051 Biológia és biokémia	0510 Biológia és biokémia, tovább nem bontható 0511 Biológia 0512 Biokémia 0519 Biológia és biokémia, m.n.s.
	052 Környezeti tudományok	0520 Környezeti tudományok, tovább nem bontható 0521 Környezettudomány 0522 Természeti környezet és élővilág 0529 Környezeti tudományok, m.n.s.
	053 Fizikai tudományok	0530 Fizikai tudományok, tovább nem bontható 0531 Kémia 0532 Földtani tudományok 0533 Fizika 0539 Fizikai tudományok, m.n.s.
	054 Matematika és statisztika	0540 Matematika és statisztika, tovább nem bontható 0541 Matematika 0542 Statisztika
	058 Több tudományterületet átfogó programok, a természettudományok, a matematika és a statisztika főirány túlsúlyával	0588 Több tudományterületet átfogó programok, a természettudományok, a matematika és a statisztika főirány túlsúlyával
	059 Természettudományok, matematika és a statisztika, m. n. s.	0599 Természettudományok, matematika és a statisztika, m. n. s.
06 Információs és kommunikációs technológiák	061 Információs és kommunikációs technológiák	0610 Információs és kommunikációs technológiák, tovább nem bontható 0611 Számítástechnikai alkalmazások 0612 Adatbázisok, hálózattervezés és adminisztráció 0613 Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése 0619 Információs és kommunikációs technológiák, m.n.s.
	068 Több tudományterületet átfogó programok, az információs és kommunikációs technológiák főirány túlsúlyával	0688 Több tudományterületet átfogó programok, az információs és kommunikációs technológiák főirány túlsúlyával

Főirány	Irány (terület)	Szakirány	
07 Műszaki, ipari és építőipari képzések	070 Műszaki, ipari és építőipari képzések, tovább nem bontható	0700 Műszaki, ipari és építőipari képzések, tovább nem bontható	
	071 Általános műszaki (mérnöki) képzés	0710 Általános műszaki (mérnöki) képzés, tovább nem bontható 0711 Vegyipar 0712 Környezetvédelmi technológiák 0713 Energetika, elektromosság 0714 Elektronika és automatizálás 0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar 0716 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása 0719 Általános műszaki (mérnöki) képzés, m.n.s.	
	072 Feldolgozóipari képzések	0720 Feldolgozóipari képzések, tovább nem bontható 0721 Élelmiszergyártás 0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás 0723 Textil-, ruha-, cipő- és bőripari képzések 0724 Bányászat és kitermelőipar 0729 Feldolgozóipar, m.n.s.	
	073 Építészet és építőipar	0730 Építészet és építőipar, tovább nem bontható 0731 Építészet és várostervezés 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés	
	078 Több tudományterületet átfogó programok, a műszaki, ipari és építőipari képzések főirány túlsúlyával	0788 Több tudományterületet átfogó programok, a műszaki, ipari és építőipari képzések főirány túlsúlyával	
	079 Műszaki, ipari és építőipari képzések, m.n.s.	0799 Műszaki, ipari és építőipari képzések, m.n.s.	
	08 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok	080 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok, tovább nem bontható	0800 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok, tovább nem bontható
		081 Mezőgazdaság	0810 Mezőgazdaság, tovább nem bontható 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés 0812 Kertészet 0819 Mezőgazdaság, m.n.s.
		082 Erdőgazdálkodás	0821 Erdőgazdálkodás
		083 Halgazdálkodás	0831 Halgazdálkodás
084 Állatorvosi tudományok		0841 Állatorvosi tudományok	
088 Több tudományterületet átfogó programok a mezőgazdaság és az állatorvosi tudományok főirány túlsúlyával		0888 Több tudományterületet átfogó programok a mezőgazdaság és az állatorvosi tudományok főirány túlsúlyával	
089 Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok, m. n. s.		0899 Mezőgazdaság és állatorvosi tudományok, m. n. s.	

Főirány	Irány (terület)	Szakirány
09 Egészségügy és szociális gondoskodás	090 Egészségügy és szociális gondoskodás, tovább nem bontható	0900 Egészségügy és szociális gondoskodás, tovább nem bontható
		0910 Egészségügy, tovább nem bontható
	091 Egészségügy	0911 Fogászat
		0912 Orvostudomány
		0913 Ápolás és szülésznőképzés
		0914 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák
		0915 Terápia és rehabilitáció
		0916 Gyógyszerészet
		0917 Hagyományos orvoslás és komplementer medicina, terápia
		0919 Egészségügy, m.n.s.
092 Szociális gondoskodás	0920 Szociális gondoskodás, tovább nem bontható	
	0921 Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása	
098 Több tudományterületet átfogó programok az egészségügyi és a szociális gondoskodás főirány túlsúlyával	0922 Gyermekek- és ifjúságvédelem	
	0923 Szociális munka és tanácsadás	
	0929 Szociális gondoskodás, m.n.s.	
099 Egészségügyi és szociális gondoskodás, m.n.s.	0988 Több tudományterületet átfogó programok az egészségügyi és a szociális gondoskodás főirány túlsúlyával	
	0999 Egészségügyi és szociális gondoskodás, m.n.s.	
10 Szolgáltatások	100 Szolgáltatások, tovább nem bontható	1000 Szolgáltatások, tovább nem bontható
		1010 Személyi szolgáltatások, tovább nem bontható
	101 Személyi szolgáltatások	1011 Háztartási szolgáltatások
		1012 Fodrászat és szépségápolás
		1013 Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás
		1014 Sportok
		1015 Utazásszervezés, turizmus és szórakoztatás
		1019 Személyi szolgáltatások, m.n.s.
		1020 Közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások, tovább nem bontható
		1021 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások
		1022 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem
		1029 Közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások, m. n. s.
		102 Közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások

Főirány	Irány (terület)	Szakirány
	103 Védelmi szolgáltatások	1030 Védelmi szolgáltatások, tovább nem bontható 1031 Honvédelem 1032 Személyi és vagyonvédelem 1039 Védelmi szolgáltatások, m.n.s.
	104 Szállítási szolgáltatások	1041 Szállítási szolgáltatások
	108 Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával	1088 Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával
	109 Szolgáltatások, m.n.s.	1099 Szolgáltatások, m.n.s.
99 Ismeretlen képzési terület	999 Ismeretlen képzési terület	9999 Ismeretlen képzési terület

Képzési területek

A következő területleírások bemutatják a nomenklátúra minden elemét (szakirányát). Minden leírás tartalmazza azokat a témákat, amelyek az adott területhez tartoznak, és ahol lehetséges, bemutatja a más területhez tartozó határeseteket is. Ezek a nem az adott kategóriába tartozó tételek segítenek abban, hogy az egyes területeket jobban meg lehessen egymástól különböztetni, főleg abban az esetben, ha a két terület tartalma hasonlít egymáshoz.

Területleírások

00 Általános képzési programok

Általános képzési programok: Azok a képzések tartoznak ide, amelyek alapozó és személyiségfejlesztő oktatást nyújtanak. Ezek a tantárgyak széles körét felölelik, és nem emelnek ki és nem specializálódnak valamely adott főirányra vagy területre.

Az „általánost” a „specializálódás” ellentétéként kell értelmezni, és nem a „szakképzés” ellentétéként kell felfogni. Azokat a képzési programokat, amelyek valamely **konkrét tárgyra helyezik a hangsúlyt**, a 01 és 10 közötti főirányokba kell besorolni. Csak kivételes esetekben szabad ide felsőfokú képzéseket besorolni.

001 Alapozó keretprogramok

0011 Alapozó keretprogramok

Alapozó keretprogramok: A cél alapvető ismeretek nyújtása a résztvevőknek az olvasás, írás és számolás terén, de alapszinten megjelennek bennük más tárgyak is, pl. történelem, földrajz, természettudomány, társadalomtudomány, képzőművészet, zene, és egyes esetekben vallási ismeretek is. Ezeket a programokat és képzéseket általában az általános iskolai szinten, illetve a középiskola alsóbb osztályaiban kínálják fel. A középfokú oktatás felsőbb évfolyamainak általános programjait is ide kell besorolni, még abban az esetben is, ha **bizonyos mértékben** olyan átfogó témákra irányulnak, mint a humán tárgyak, társadalomtudományok, természettudományok stb. Szakképző programok itt csak kivételes esetben szerepelhetnek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- alapozó keretprogramok,
- átfogó általános (nem szakosodott) programok,
- általános programok konkrét tartalmi irányultság nélkül,
- alapszintű programok.

Ide tartoznak azok az alapozó programok és képzések a középfokú oktatás felsőbb évfolyamaiban (egyes országokban a középfokú oktatás alsóbb osztályaiban), pl. a humán tárgyakra, a társadalomtudományokra vagy a természettudományokra helyezett némi hangsúllyal, amelyek ennek ellenére más ismereteket is nyújtanak ezen a szakirányon belül. Egyes országokban ezeket a programokat vagy képzéseket moduláris rendszerben kínálják, ebben az esetben is ide kell besorolni ezeket a programokat.

Nem tartoznak ide azok a programok, amelyeket általános jellegűnek tekintenek a program irányultságának értelmében (nem szakképzés), viszont kifejezett hangsúlyt helyeznek egy szakirányra, területre vagy főirányra, hanem az adott tárgytól függően az 01–10 főirányok egyikéhez tartoznak.

002 Írás, olvasás és számolás

0021 Írás, olvasás és számolás

Írás, olvasás és számolás: Ezeket a programokat vagy képzéseket elsősorban **felnőtteknek** szervezik, céljuk az alapszintű írás, olvasás és számolási ismeretek megtanítása. A 0011 Alapozó keretprogramoktól a képzésben résztvevők jellemző életkora különbözteti meg.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- alapszintű felzárkóztató programok fiataloknak vagy felnőtteknek,
- írás-olvasás,
- számolás.

003 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés

0031 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés

Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés: a résztvevők személyes (mentális és szociális) képességeinek, készségeinek fejlesztését célozzák. Ez a szakirány tartalmazza azokat a személyiséget fejlesztő programokat, amelyek nem tartoznak a 0011 Alapozó keretprogramok, vagy a 0021 Írás, olvasás és számolás programokhoz, és alapképességeket, illetve széles körben használható készségeket fejlesztenek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- vita- és előadókészség,
- asszertivitás tréningek,
- kommunikációs készségek,
- kooperáció,
- mentális készségek fejlesztése,
- álláskereső programok,
- szülői feladatra felkészítő tanfolyamok,
- nyilvános beszéd-készség fejlesztése,
- önértékelési készségek fejlesztése,
- szociális készségek fejlesztése,
- időgazdálkodás.

A személyiségfejlesztő vezetőképzés ebbe a kategóriába tartozik. A munkahellyel és a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos oktatás és képzés is ide tartozik, amennyiben inkább a személyiségfejlesztési oldalt, semmint a munka konkrét sajátosságaival kapcsolatos fejlesztést hangsúlyozza.

Személyes készségeket fejlesztő tanfolyamok szervezhetőek a munkahelyen, de tartalmuk alapján akkor is ide tartoznak.

A fogyatékkal élőknek szervezett mindennapi életvezetést segítő programok is ebbe a kategóriába tartoznak.

Nem ide tartozik viszont a vezetéstudományt előtérbe helyező vezetőképzés, amelyet a 0413 Menedzsment és igazgatás szakirányba kell besorolni.

01 Oktatás

011 Oktatás

0111 Oktatástudomány

Oktatástudomány: a tanulás folyamatával, elméletével, módszerével és technikájával, az ismeretek átadásával foglalkozó tudományok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- tantervelmélet,
- didaktika,
- oktatási hatékonyság mérési módszerei,
- oktatási módszerek fejlesztése és kutatása,
- pedagógiai tudományok.

Nem tartoznak ide az olyan tanárképző programok, amelyek egyesítik az oktatástudományt a tanítás gyakorlati ismereteivel, mert ezek a (0112–0114) tanárképzési szakirányhoz tartoznak.

0112 Óvodapedagógusok képzése

Óvodapedagógusok képzése: a nagyon fiatal, legfeljebb hétéves gyermekek formális iskolai környezetben történő tanításának elméleteivel, módszereivel és gyakorlatával foglalkozó tanulmányok, óvodai vagy korai gyermekkorai oktatási-fejlesztési szinteken.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- korai fejlesztést végzők oktatása (iskolai környezetben),
- óvodapedagógusok képzése.

A formális iskolai környezeten kívül végzett gyermekgondozásra irányuló képzés nem ehhez, hanem a 0922 Gyermek- és ifjúságvédelem szakirányhoz tartozik.

0113 Tanárképzés tantárgyi specializáció nélkül

Tanárképzés tantárgyi specializáció nélkül: azoknak a tanároknak a képzése (oktatási elméletek, módszerek és gyakorlatok) tartozik ide, akik jellemzően az 5–15 éves korosztálynak alapvető olvasási, írási és matematikai ismereteket oktatnak, és elemi szinten olyan ismereteket, mint történelem, földrajz, társadalomismeret stb., és lerakják az egész életen át tartó tanulás alapjait. A szakosodásra kisebb hangsúlyt helyeznek, mint a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirány esetében. Ebbe a szakirányba tartozik a gyógypedagógusok képzése, valamint a felnőtteket az alapvető írásra, olvasásra oktatni tudó pedagógusok képzése, illetve a bevándorlóknak az adott ország nyelvén ilyen típusú készségekre történő oktatására alkalmas oktatók képzése is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- osztálytanítók képzése,
- anyanyelvi oktatók képzése,
- tanítóképzés,
- gyógypedagógus-képzés.

Ide tartozik a felnőtteket alapvető olvasási és számolási készségekre oktató tanárok képzése. Ide tartozik továbbá az oktatási asszisztensek képzése is.

A szakirányú oktatási asszisztensek képzése nem tartozik ehhez a szakirányhoz, még akkor sem, ha alsó szintű, vagy a középfokú oktatás alsó szintjén tanuló gyermekek oktatására irányul, hanem a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése

Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése: valamely konkrét tantárgy tanítási elméleteinek, módszereinek és gyakorlatának tanulmányozása, alapvetően a középfokú vagy a magasabb szintű

oktatásban. Az ehhez a szakirányhoz tartozó képzési programok gyakran magukba foglalnak olyan tanulmányokat is, amelyek a tanítandó szakmai tantárgyakról szólnak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- közismereti tanárképzés,
- szakmai tanárképzés,
- művészeti tanárképzés,
- iparművészeti és kézműves ismeretek oktatóinak képzése,
- kereskedelmi gyakorlati ismeretek oktatása,
- zenetanárképzés,
- ápolónői, gondozónői ismeretek oktatóinak képzése,
- fizikai felkészítés oktatására történő képzés,
- nyelvtanárképzés,
- szaktanárok képzése elméleti tárgyak oktatására, pl. magyar, matematika, történelem szaktanárok,
- műszaki szakoktatók képzése,
- szakmai ismeretek oktatása (szakoktató képzés),
- autóvezetési oktató képzése,
- oktatói továbbképzés,
- vállalati betanító tanfolyamok oktatóinak képzése.

Ide tartoznak az egyetemi tanárok, a munkahelyi és a dolgozó élethez szükséges készségek, valamint a gyakorlati és művészeti tárgyak tanárképző kurzusai.

A sportedzők képzése nem ehhez, hanem a 1014 Sportok szakirányhoz tartozik.

018 Több tudományterületet átfogó programok, az oktatás főirány túlsúlyával

0188 Több tudományterületet átfogó programok, az oktatás főirány túlsúlyával

Ide tartoznak a több tudományterületet átfogó képzési programok, amelyeknél az oktatás főirány a domináns.

02 Humán tudományok és művészetek

021 Művészetek

0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek

Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek: Minden olyan tanulmány ide tartozik, ami könyvek, újságok kiadására, rádió- és tv-műsorok készítésére, filmek/videofilmek gyártására, zeneművek rögzítésére, grafikák sokszorosítására irányul. A színes reprodukciók, fényképek és a számítógépes grafika készítési technikájának tanulása is ide tartozik. Része a plakátművészet, könyvek, újságok megjelenésének tervezése, poszterek, hirdetések készítésére felkészítő képzések.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- animáció,
- könyvkötészet,
- kameraman,
- grafika sokszorosítás,
- számítógépes játékok gyártása,
- számítógépes betűszedés,
- film- és videogyártás,
- grafikai tervezés,
- grafikai sokszorosítás,
- illusztráció,
- interaktív médiadesign,
- média (technika),
- multimédia-gyártás,

- fényképészet,
- nyomdai előkészítő munkák,
- nyomtatási utómunkálatok és kötészet,
- nyomtatás,
- kiadványszerkesztés, elrendezés,
- rádió- és tv-műsorok készítése,
- zenei hangfelvételek készítése,
- hangtechnika,
- betűszedés.

Ide tartozik a számítógépes kiadói és nyomdai tevékenység is.

A speciális szoftveres alkalmazásokat használó számítógépes kiadói és webfejlesztői programok és képzések nem ehhez, hanem a 0611 Számítástechnikai alkalmazások szakirányhoz tartoznak.

Az újságírást, zurnalisztikai tanulmányokat (üzenetek megszövegezése és tartalma) nem ide, hanem a 0321 Újságíró- és riporterképzés szakirányba kell besorolni.

0212 Divat, belsőépítészet és ipari formatervezés

Divat, belsőépítészet és ipari formatervezés: vonalak, formák, kelmék felhasználásával divatmodellek készítése, ipari formatervezés és belsőépítészet.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- jelmeztervezés,
- ipari termékek formatervezés,
- divattervezés,
- lakberendezés,
- belsőépítészet,
- díszlettervezés,
- kirakattervezés.

Az épületek tervezése a 0731 Építészet és várostervezés szakirányhoz tartozik.

Nem tartozik ide az ipari formatervezés, ha a műszaki tárgyakra helyezik a hangsúlyt, és nem a művészetre, ebben az esetben a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés szakirányhoz tartozik.

A kiadói, nyomdai tervezést a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz kell besorolni.

0213 Képzőművészet, szépművészet

Képzőművészet, szépművészet: Ide tartozik a kreatív, vizuális élményt adó formák művészi megjelenítése, létrehozása, illetve az ilyen művészeti ágakkal foglalkozó elmélet, annak története és technikája.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- művészetelmélet,
- kaligráfia,
- metszetkészítés,
- képzőművészeti reprodukciók készítése,
- művészettörténet,
- festészet,
- művészetfilozófia,
- szobrászat.

A keramikusok, fazekasok stb. képzése a 0214 Kézművesség szakirányhoz tartozik.

Az építészeti tanulmányok szintén nem sorolhatók ide, azok a 0731 Építészet és várostervezés szakirányhoz tartoznak.

A művészeti tanárok képzése a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

0214 Kézművesség

Kézművesség: Ide tartozik bármilyen kézműves szakirány, például ékszerkészítés, fazekasság, szövés, fafaragás stb. oktatása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kerámia,
- népművészet, népi iparművészet, kézműipar,
- díszítő fémművesség,
- hímzés,
- virágkötészet,
- üvegművesség,
- aranyművesség,
- ékszerkészítés,
- hangszerkészítés (nem tömeggyártás),
- hangszerjavítás és -hangolás,
- ezüstművesség,
- kőfaragás,
- kézműves szövés,
- fafaragás.

Az iparszerű (nagy mennyiségű, gépesített) edénykészítés, szövés, hímzés a 07 Műszaki, ipari és építőipari képzések alá tartozó valamelyik szakirányhoz tartozik.

0215 Zene- és előadóművészetek

Zene- és előadóművészetek: Ide tartozik az előadással kapcsolatos alapelvek és technikák oktatása, amely lehet zene, beszéd, mozgás, pantomim, ábrázolás, improvizáció és színpadi technika.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- színészet és rendezés,
- balett,
- koreográfia,
- cirkuszművészet,
- zeneszerzés,
- karmester, karvezető,
- kreatív és előadóművészet,
- tánc,
- dráma tanszak,
- színház- és filmtörténet,
- zenetörténet,
- zene (hangszeres és vokális előadóművészet),
- zenei együttesek irányítása,
- zenetudomány,
- színház és színháztudomány.

Ide tartozik a különböző ide sorolt szakterületek elmélete és története.

A zenei és más előadóművészeti tanárok képzése a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

022 Humán tudományok (kivéve: nyelvek)

0221 Vallási ismeretek és hittudomány

Vallási ismeretek és hittudomány: a különböző vallások, vallási ideológiák, szimbólumok, előadások, szövegek, spiritualizmus tanulmányozása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- vallástörténet,
- vallásos irodalom (szent könyvek),
- vallások tanulmányozása,
- teológia.

Ide kell besorolni a gyermekek és a fiatalok számára nyújtott minden olyan programot, amit a vallási iskolák, illetve szemináriumok, kolostorok tartanak abból a célból, hogy felkeltsék az érdeklődést hitelveik iránt, illetve megismertessék és népszerűsítsék vallási filozófiájukat, hitüket.

A vallási iskolákban nyújtott alapképzés a vallás oktatását is jelenti, de ha nem ezen van a hangsúly, annak ellenére, hogy e képzés vezethet vallási elhivatottsághoz, nem ide sorolandó, hanem a 0011 Alapozó keretprogramok szakirányhoz. Az iszlám saria programok és képzések nem ide, hanem a 0421 Jog szakirányhoz tartoznak.

0222 Történelem és régészet

Történelem: az elmúlt idő eseményeinek tanulmányozását jelenti elsősorban a gazdasági, politikai és társadalmi fejlődés aspektusából egy adott országban, kontinensen vagy a világ egészében. Ide tartozik az orvostudomány történelme, valamint a tudomány és a filozófiatörténet is. **Régészet:** a letűnt civilizációk tanulmányozását és az ásatások során talált leletek tudományos elemzését jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- régészet,
- kultúrtörténet,
- néprajz,
- történelem,
- irodalomtörténet,
- orvostudomány története,
- tudománytörténet,
- technológiatörténet.

Ide tartozik a művészeti örökség *belyreállítása és megőrzése*.

Nem tartozik ide:

Az irodalmi tanulmányok egy konkrét nyelv tanulmányozásával összekapcsolva a 0232 Irodalom és nyelvészet szakirányhoz tartoznak.

Az ún. holt nyelveken (mint például a latin stb.) folytatott tanulmányokat a 0231 Idegen nyelvek elsajátítása szakirányhoz kell kódolni.

A művészettörténeti tanulmányokat sem ide, hanem a 0213 Képzőművészet, szépművészet szakirányhoz kell sorolni.

Ugyanígy a zenetörténeti vagy előadóművészetek történetével foglalkozó képzési programokat sem ide, hanem a 0215 Zene- és előadóművészetek kategóriába kell besorolni.

A gazdaságtörténeti tanulmányokat a 0311 Közgazdaságtan szakirányhoz kell besorolni.

0223 Filozófia és etika

Filozófia és etika: az életfelfogással kapcsolatos tudományág.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- etika,
- logika,

- erkölcsstan,
- filozófia.

Nem tartozik ide:

A vallási tanulmányok a 0221 Vallási ismeretek és hittudomány szakirányhoz tartoznak, míg a művészeti filozófia a 0213 Képzőművészet, szépművészet kategóriába sorolandó.

023 Nyelvek

0231 Idegen nyelvek elsajátítása

Idegen nyelv: Az idegen nyelvek elsajátítása szakirány az idegen nyelvek struktúrájának és összetételének tanulmányozását jelenti (vagyis olyanoknak szánták, akik ezt a nyelvet nem anyanyelvi szinten, nem folyékonyan beszélnek). Bele kell érteni a nyelvhez tartozó kultúra, irodalom, nyelvtudomány és fonetika tanulmányozását, ha az elsajátítandó nyelvvel kapcsolatos, és ugyanannak a programnak vagy képzésnek a részét alkotja. Ide tartoznak az élő és a holt nyelvek egyaránt, mivel az a kiindulási pont, hogy ezt a nyelvet senki sem beszéli anyanyelveként, és ezért a tanítás módja és a tanterv tartalma nagyon hasonlít az idegen nyelvek tanításához.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- klasszikus nyelvek,
- holt nyelvek,
- idegen nyelvek,
- tolmácsolás,
- fonetika,
- második nyelv, például angol második nyelvként,
- jelnyelv,
- jelnyelvi tolmácsolás,
- fordítás.

Ide tartozik:

Minden nyelvi és nyelvészeti tanulmány ide tartozik, ha a nyelvészet az elsajátítandó nyelvhez vagy nyelvekhez kapcsolódik, és ugyanennek a programnak vagy képzésnek a részét alkotja. Ide tartozik a fordítás és a tolmácsolás.

Nem tartozik ide:

Az anyanyelv vagy az első nyelv tanulmányozása (vagyis ha olyanokat képeznek, akik a nyelvet anyanyelvi szinten, folyékonyan vagy kompetens módon beszélnek), még akkor sem, ha ez a nyelv nem az adott ország nemzeti nyelve (például, amikor a bevándorlók a saját nyelvükön tanulnak), hanem a 0232 Irodalom és nyelvészet tartozik.

0232 Irodalom és nyelvészet

Irodalom és nyelvészet: Ide tartozik a nyelvet anyanyelvi szinten, folyékonyan vagy kompetens módon beszélők nyelvi képzése, a kapcsolódó irodalom és nyelvészet tanulmányozása, és ide tartozhat a nyelv struktúrájának és összetételének tanulmányozása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kreatív írás,
- anyanyelv,
- kisebbségi/őshonos nyelvek,
- nyelvészet,
- irodalom.

Ide tartoznak az első nyelvként tanított nyelvek (anyanyelv), még akkor is, ha ez a nyelv nem az adott ország hivatalos nyelve (amikor a bevándorlók a saját nyelvükön tanulnak). A helyi és a regionális nyelvek is ide tartoznak, ha az ország jelentős kisebbsége anyanyelveként beszéli ezeket a nyelveket, és a képzést a nyelvet legalább kompetens módon beszélőknek szervezik meg.

Ide tartozik az összehasonlító irodalom tanulmányozása. Az általános nyelvészeti tanulmányok (ami nem kapcsolódik egy adott nyelvhez) szintén ide tartozik. Az általános irodalmi tanulmányok (adott nyelv tanulmányozásával nem összekapcsolva) szintén ide tartoznak.

Nem tartoznak ehhez a szakirányhoz azok a nyelvi programok, amelyeket idegen vagy második nyelvként tanítanak, ezek a 0231 Idegen nyelvek elsajátítása szakirányhoz tartoznak.

Az olvasási és számolási programok nem ehhez, hanem a 0021 Írás, olvasás és számolás szakirányhoz tartoznak.

A jelnyelvi programok nem ehhez, hanem a 0231 Idegen nyelvek elsajátítása szakirányhoz tartoznak.

028 Több tudományterületet átfogó programok, a humán tudományok főirány túlsúlyával
0288 Több tudományterületet átfogó programok, a humán tudományok főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris programok és képzések, amelyeknek során a művészetekkel és a humán tudományokkal foglalkoznak a legmagasabb óraszámban.

03 Társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás

031 Társadalom- és viselkedéstudomány

0311 Közgazdaságtan

Közgazdaságtan: gazdaságpolitikai, gazdaságelméleti és gazdasági döntésekkel foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- ökonometria,
- gazdaságtörténet,
- közgazdaságtan,
- politikai gazdaságtan.

Az a közgazdaságtani oktatás, ahol a hangsúly a gyakorlati üzleti tanulmányokon van, nem ide, hanem a 041 Üzleti ismeretek és ügyvitel szakirányhoz tartozik. A háztartástan nem ide, hanem a 1011 Háztartási szolgáltatások szakirányhoz tartozik.

0312 Politikai és civil társadalmi tanulmányok

Politikai és civil társadalmi tanulmányok: államtudományi, államigazgatási, a politika elméletével és gyakorlatával foglalkozó képzéseket tartalmaz. Az állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos programok is ide tartoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- állampolgári ismeretek,
- emberi jogok,
- nemzetközi kapcsolatok,
- béke- és konfliktuselemzés,
- politikatörténet,
- politikatudomány (politológia).

A politikai gazdaságtan tanulmányok a 0311 Közgazdaságtan szakirányhoz tartoznak.

0313 Pszichológia

Pszichológia: Ide tartoznak az individuális különbségek, a tapasztalat és a környezet hatására kialakult viselkedéssel és az emberi értelemmel kapcsolatos tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kognitív tudományok,
- pszichoanalízis,
- pszichológia,
- pszichoterápia.

0314 Szociológia és kulturális tanulmányok

Szociológia és kulturális tanulmányok: Az emberekkel, csoportban való viselkedésükkel és társas szerveződéseivel foglalkozik. Ide tartozik az etnológia és társadalmi antropológia is, hasonlóan a humán és társadalmi földrajzhoz.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kriminológia,
- kulturális földrajz,
- kulturális tanulmányok,
- demográfia, népesedéstudomány,
- etnológia (összehasonlító néprajz),
- gender tanulmányok,
- társadalmi antropológia,
- szociológia.

Nem tartoznak ide a szociális jóléti programok, ahol a hangsúly a gyakorlati szociális munkán van. Ezek a 0923 Szociális munka és tanácsadás szakirányhoz tartoznak.

A fizikai földrajz nem ehhez, hanem a 0532 Földtani tudományok szakirányhoz tartozik.

032 Újságírás és más információszolgáltatás

0321 Újságírás és riporterképzés

Újságírás és riporterképzés: Az újságíró- és riporterképzés-programok az újságírás, illetve a riportkészítés elméletét és gyakorlatát a tömegkommunikáció részösszetevőjeként oktatják. A tárgy lényege a közlemények megfogalmazása és azok tartalma. Ide tartozik a hírszolgáltatás, kommentár írása, nagyriportok készítése stb.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- tudósítás,
- szerkesztés,
- információ (megszövegezés és tartalom),
- újságírás,
- tömegkommunikáció (megszövegezés és tartalom),
- hírszolgáltatás.

A tömegkommunikációs technikák (nyomtatás, rádiós, illetve tv-s produkciók készítése) a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz tartozik.

A híryanagy-tervezés és kiadói tervezés a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz tartozik.

A public relations sem ide, hanem a 0414 Marketing és reklám szakirányhoz tartozik.

0322 Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés

Könyvtári, levéltári ismeretek, információkezelés: Ez az információk kiválogatásának, begyűjtésének, szervezésének, valamint az adatgyűjtemények tárolásának és az információfelhasználás előmozdításának tanulmányozását jelenti. Ide tartoznak a múzeumi és a könyvtári tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- levéltári tudományok,
- kurátori tanulmányok,

- dokumentáció,
- információtudomány,
- könyvtári tanulmányok,
- múzeumi dokumentáció,
- múzeumi tanulmányok,
- muzeológia.

A művészeti örökség restaurálása és konzerválása a 0222 Történelem és régészet szakirányhoz tartozik.

038 Több tudományterületet átfogó programok, a társadalomtudományok, újságírás és más információs szolgáltatás főirány túlsúlyával

0388 Több tudományterületet átfogó programok, a társadalomtudományok, újságírás és más információs szolgáltatás főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris programok és képzések, amelyeknek során a képzési idő legnagyobb részét a társadalomtudományokra, az újságírásra és más információs szolgáltatásra fordítják.

04 Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog

041 Üzleti ismeretek, ügyvitel és jog

0411 Könyvelés és adózás

Könyvelés és adózás: Ez a pénzügyi tranzakciók lebonyolításának, könyvvizsgálatának és nyilvántartásának tanulmányait jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- számvitel,
- könyvvizsgálat,
- könyvelés,
- adónyilvántartás,
- adómenedzsment.

Az adózási törvényekkel kapcsolatos tanulmányok a 0421 Jog szakirányhoz tartoznak.

0412 Pénzügy, bank és biztosítás

A pénzügy, bank és biztosítás a pénzügyi tevékenységek és szolgáltatások tervezésének, irányításának, szervezésének és ellenőrzésének tanulmányozása, a szervezetek, intézmények és egyének pénzügyi erőforrásainak ellenőrzése és felügyelete, valamint pénzügyi szolgáltatások nyújtása vállalatok és egyének számára.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- bankpénztárosi programok,
- bank- és pénzügyek,
- pénzügyi elméletek,
- biztosítás,
- befektetéselemzés,
- befektetés és értékpapírok,
- nyugdíjbiztosítás,
- társadalombiztosítás,
- részvényforgalmazás.

A biztosításmatematikai tanulmányok a 0542 Statisztika szakirányhoz tartoznak.

0413 Menedzsment és igazgatás

Menedzsment és igazgatás: Ezek a programok a szervezetek és intézmények különböző funkcióinak és tevékenységeinek tervezésével, irányításával és működtetésével foglalkoznak. Ugyancsak ehhez tartozik az igazgatás, a gazdaságtan és a pénzügyek, amennyiben a képzési programok azoknak a menedzsment- és az igazgatásaspektusát hangsúlyozzák.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- igazgatás,
- oktatásirányítás,
- emberierőforrás-gazdálkodás,
- vállalkozóvá válás,
- egészségügyi igazgatás,
- logisztikai menedzsment,
- vezetéstudomány,
- irodavezetés,
- szervezetelmélet és viselkedés,
- személyügyi igazgatás,
- személyügyi vezetés,
- saját vállalkozást előkészítő tanfolyamok,
- logisztikai vezetés,
- képzésirányítás.

Ide tartoznak a vezetői magatartással a menedzsment összefüggésében foglalkozó tanulmányok.

A vezetői magatartással a személyiségfejlesztés összefüggésében foglalkozó programok a 0031 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés szakirányba tartoznak.

A hivatali munka értelmében vett igazgatással foglalkozó képzések a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartoznak.

0414 Marketing és reklám

Marketing és reklám: A szervezetek és/vagy egyének közötti áru- és szolgáltatáscsere-folyamatok, valamint a fogyasztói magatartás és fogyasztói elvárások tanulmányozása tartozik ide, beleértve a termékfejlesztés szerepét, az árképzést, az elosztást, a reklámot és az értékesítést is, amelyek mind az üzleti teljesítmény növelését szolgálják.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- reklám,
- fogyasztói magatartás,
- piackutatás,
- marketing,
- kereskedelmi eladás,
- PR (public relations).

0415 Titkársági és irodai munka

Titkársági és irodai munka: az adminisztratív eljárásoknak és gyakorlatnak, az irodatechnikai, ügyviteli, gyors- és gépírási ismereteknek a tanítása. A szakosított titkári programok (irodalom és nyelvészeti, orvosi, jogi, könyvviteli stb.) szintén ide tartoznak, amennyiben a program a titkári munkára, és nem valamilyen speciális szakasszisztensi munkára irányul.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- adminisztratív és titkársági szolgáltatások,
- titkári programok,
- adatrögzítés,
- idegen nyelvű titkári programok,

- gépírás,
- jogásztitkári programok,
- orvostitkári programok,
- irodai gépek működtetése,
- recepciósképzés,
- titkári programok,
- gyorsírás,
- telefonközpontok kezelése,
- gépelés.

Azok a széles skálájú titkári programok, amelyek egyebek között számítógépes tanfolyamokat is magukba foglalnak, szintén ide sorolandók.

Azok a programok viszont, amelyek egy bizonyos számítógépes szoftver használatára képeznek ki, nem ide, hanem a 0611 Számítástechnikai alkalmazások szakirányhoz tartoznak.

A hivatali vezetés sem ebbe a csoportba, hanem a 0413 Menedzsment és igazgatás szakirányhoz tartozik.

A szállodarecepciók képzési programok sem ehhez a területhez tartoznak, hanem a 1013 Szálláshelyszolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás kategóriába.

0416 Nagy- és kiskereskedelem

Nagy- és kiskereskedelem: E programok tartalmazzák az áruk és szolgáltatások vásárlásával és eladásával kapcsolatos tanulmányokat, beleértve a készletgazdálkodást, az árképzést, a veszteségmegelőzést, valamint az eladási rendszereket és eljárásokat. Ide tartozik a nagy- és kiskereskedelmi cégek működésének és várható alakulásának tanulmányozása, valamint az épületek és ingatlanok eladása is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- árverések,
- vevő- és ügyfélszolgálat,
- árubemutatói módszerek,
- árubeszerzés,
- ingatlanforgalmazás,
- kiskereskedelem,
- raktári készletezés,
- berraktározás,
- nagykereskedelem.

Az épületek és ingatlanok adásvételével kapcsolatos tanulmányok is ide sorolandók.

0417 Munkahelyi ismeretek

Munkahelyi ismeretek: a munkahely szerkezetét és funkcióit tanulmányozó programokat foglalja magába. Olyan programokat ölel fel, amelyeket a vállalatok munkatársaiknak szerveznek, és az adott munkahellyel, illetve munkahelyi feladatokkal kapcsolatos ismereteket oktatják.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- ügyfelek szükségleteinek megismerése,
- a vállalatra vonatkozó ismeretek,
- ügyfélszolgálati képzés,
- belépőknek szervezett ismertetőprogramok,
- munkaszervezés,
- minőségbiztosítás,
- szakszervezeti tanfolyamok (általános tematikával),
- munkaterületi továbbképzés.

Ide tartozik a munkahellyel, illetve a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos ismeretekre való beoktatás.

A munkahellyel, illetve a munkahelyi feladatokkal kapcsolatos képzés nem ehhez a területhez tartozik, amennyiben inkább a személyiségfejlesztésre, mint a munkaterületi továbbképzésre koncentrál. Ez utóbbi esetben a 0031 Személyiségfejlesztés, készségfejlesztés szakirányhoz tartozik.

Az alkalmazottak képzése, ha besorolható bármely más szakirányhoz, nem ide, hanem a megfelelő szakirányhoz tartozik (pl. a minőségvédelmi tanfolyamokat, amennyiben inkább technikai jellegűek, a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés szakirányhoz kell besorolni)

A munkahelyi környezettel, munkakörülményekkel kapcsolatos képzések a 1022 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem szakirányhoz tartoznak.

A főként felsőfokú, a munkahelyi élettel általánosságban foglalkozó programok, amelyek témája a munkaerőpiac, a szociális partnerség, az ipari pszichológia stb. nem ide, hanem a 031 Társadalom- és viselkedéstudomány szakirányhoz tartoznak.

042 Jog

0421 Jog

Jog: a társadalmi együttélés formális fenntartásának elveit és eljárásait tartalmazza, beleértve az egyes jogászai foglalkozásokra való képzést, pl. az ügyvédi vagy bírói képzéseket.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kereskedelmi jog,
- büntetőjogi tanulmányok,
- jogtörténet,
- joggyakorlat,
- munkajog,
- jogtudomány,
- közjegyző/közjegyzői ismeretek,
- jogi asszisztensi tanulmányok.

A bírósági jegyzőkönyvvezetői és jogi titkári programok nem ide, hanem a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartoznak.

A rendészeti tanulmányok nem ide, hanem a 1032 Személyi és vagyonvédelem szakirányhoz tartoznak.

048 Több tudományterületet átfogó programok, az üzleti ismeretek, ügyvitel és jog főirány túlsúlyával

0488 Több tudományterületet átfogó programok, az üzleti ismeretek, ügyvitel és jog főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris képzési programok, amelyeknek során a képzési idő legnagyobb részét az üzleti, ügyviteli és jogi képzés teszi ki.

Azok az üzleti és ügyviteli tanulmányok, amelyek nem a 041 szakirányra helyezik a hangsúlyt, szintén ehhez a szakirányhoz tartoznak.

Azokat az üzleti programokat, amelyek a 041 Üzlet és ügyvitel (menedzsment, ügyvitel, marketing stb.) valamelyik szakirányára helyezik a hangsúlyt, a specializációnak megfelelően kell besorolni.

05 Természettudományok, matematika és statisztika

051 Biológia és biokémia

0511 Biológia

Biológia: Az élő szervezet szerkezetével, funkcióival, szaporodásával, növekedésével, fejlődésével és viselkedésével foglalkozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- biológia,
- botanika,
- sejtbiológia,
- rovartan,
- genetika,
- mikológia,
- zoológia.

A környezetvédelmi tanulmányok, még ha azok az élő szervezet és a környezet kapcsolatával foglalkoznak is, nem ide, hanem a 0521 Környezettudomány szakirányhoz tartoznak. Az élő szervezetek kémiai folyamataival foglalkozó tanulmányok (biokémia, toxikológia, farmakológia stb.) nem ide, hanem a 0512 Biokémia szakirányhoz tartoznak.

0512 Biokémia

Biokémia, amelyet időnként biológiai kémiának is neveznek, az élő szervezetek kémiai folyamataival foglalkozó tudomány, amely többek között az élő anyagokkal foglalkozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- biokémia,
- sejttechnológia,
- törvényszéki tudományok,
- genetikai kóddal kapcsolatos (DNS, RNS) tanulmányok,
- géntechnológia,
- farmakológia,
- szövetkultúra technológia,
- toxikológia,
- virológia.

A biotechnológia ide tartozik.

052 Környezeti tudományok

0521 Környezettudomány

Környezettudomány: A környezettudományok az élő szervezet egymásra és a környezetre gyakorolt hatásával foglalkoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- ökológia,
- környezeti tudományok.

A biológiai és a toxikológiai tanulmányok nem ide, hanem a 051 Biológia és biokémia szakirányhoz tartoznak.

0522 Természeti környezet és élővilág

Természeti környezet és élővilág az élő szervezetek közötti kapcsolatok tanulmányozása a természetes környezetükben, a természet és a vadélet védelme érdekében. Ide tartozik a nemzeti parkok létrehozásának és fenntartásának tanulmányozása, az eredeti természetes állapot megőrzése érdekében.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- nemzeti parkok és rezervátumok irányítása,
- természetvédelem,
- vadvédelem.

A mezőgazdasági, kertészeti és erdészeti tanulmányok nem ide, hanem a 08 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok alá tartozó valamelyik szakirányhoz tartoznak.

A vadászat és az állatok csapdával történő elejtése nem ide, hanem a 0821 Erdőgazdálkodás szakirányhoz tartozik.

053 Fizikai tudományok

0531 Kémia

Kémia: az anyaggal és annak elemeivel, valamint egymással való reakcióikkal foglalkozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- szervetlen kémia,
- szerves kémia,
- fizikai kémia.

A biokémia nem ide, hanem a 0512 Biokémia szakirányhoz tartozik.

0532 Földtani tudományok

Földtani tudományok: a föld alkotóelemeivel és struktúrájával foglalkozó tanulmányok, az elemek közé sorolva a hidroszférát és az atmoszférát is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- éghajlatkutatás,
- földtudomány,
- geodézia,
- geológia,
- geomatika,
- térinformatikai technológia,
- meteorológia,
- óceánográfia,
- szeizmológia.

A társadalmi földrajz nem ide, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz tartozik. A talajtan nem ide, hanem a 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartozik.

0533 Fizika

A fizika az anyag és energia tulajdonságaival és kölcsönhatásával foglalkozik, ide tartoznak az asztronómia és űrtudományok is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- asztronómia,
- asztrofizika,
- kémiai fizika,
- orvosi fizika,
- optika,
- fizika,
- űrkutatás.

A látszerészet nem ide, hanem a 0914 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák szakirányhoz tartozik.

054 Matematika és statisztika

0541 Matematika

Matematika: amelynek körébe az absztrakt dedukcióval foglalkozó tanulmányok tartoznak. Ide sorolható az algebra, az aritmetika, a geometria, az analízis, az alkalmazott matematika.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- algebra,
- geometria,
- matematika,
- numerikus analízis,
- operációkutatás.

0542 Statisztika

Statisztika: A statisztika az adatok gyűjtésére, leírására, csoportosítására, elemzésére irányuló tanulmányok összessége. A valószínűségszámítás és a biztosítási matematika is e tudományterület része.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- biztosítási matematika (aktuárius képzés),
- valószínűségszámítás,
- alkalmazott statisztika,
- felvételtervezés,
- adatgyűjtési (mintavételi) technikák.

Az elméleti matematikai statisztika is ide tartozik.

A demográfiát/a népességgel kapcsolatos tanulmányokat viszont nem ebbe a tématerületbe, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz kell besorolni.

058 Több tudományterületet átfogó programok, a természettudományok, a matematika és a statisztika főirány túlsúlyával

0588 Több tudományterületet átfogó programok, a természettudományok, a matematika és a statisztika főirány túlsúlyával

Olyan interdiszciplináris képzési programok tartoznak ide, amelyeknek során a tanulási idő legnagyobb részében természettudományokkal, matematikával és statisztikával foglalkoznak.

06 Információs és kommunikációs technológiák

061 Információs és kommunikációs technológiák

0611 Számítástechnikai alkalmazások

Számítástechnikai alkalmazások a számítógépek és a számítógépes szoftverek és alkalmazások különféle célú használatával foglalkozó tanulmányok. Ezek a programok általában rövid ideig tartanak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- számítástechnikai alkalmazások,
- táblázatkezelés,
- adatfeldolgozás,
- kiadványszerkesztő használata,
- szövegszerkesztés,
- internethasználat.

0612 Adatbázisok, hálózattervezés és adminisztráció

Adatbázisok, hálózattervezés és adminisztráció a szoftveres alkalmazások megtervezésével, fenntartásával és integrációjával foglalkozó tanulmányok. A számítógépes médiaalkalmazások is ide tartoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- számítógépes adminisztráció és menedzsment (rendszergazda),
- számítógépes médiaalkalmazások,
- számítógépes hálózattervezés és -karbantartás,

- adatbázis-adminisztrátori tanulmányok,
- információs technológiai adminisztráció,
- IT-biztonság,
- hálózati adminisztráció,
- hálózattervezés,
- webtervezés.

0613 Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése

Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése: a számítógépes rendszerek és számítástechnikai környezetek megtervezésével és fejlesztésével foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- számítógépes programozás,
- számítástudomány,
- számítástechnikai rendszerelemzés,
- számítástechnikai rendszertervezés,
- informatika,
- operációs rendszerek,
- programnyelvek fejlesztése,
- szoftverfejlesztés,
- szoftverprogramozás.

A számítástechnikai hardverekkel kapcsolatos műszaki tanulmányok nem ide, hanem a 0714 Elektronika és automatizálás szakirányhoz tartoznak.

A számítástechnikai alkalmazások használatával foglalkozó képzési programok nem ide, hanem a 0611 Számítástechnikai alkalmazások szakirányhoz tartoznak. Az adatbázisok és hálózatok megtervezésével és kezelésével foglalkozó képzések nem ide, hanem a 0612 Adatbázisok, hálózattervezés és adminisztráció szakirányhoz tartoznak.

0619 Másbóva nem sorolt információs és kommunikációs technológiák

A fenti szakirányokba be nem illeszhető információs technológiai tanulmányokat ide kell besorolni:

- mesterséges intelligencia.

068 Több tudományterületet átfogó programok, az információs és kommunikációs technológiák főirány túlsúlyával

0688 Több tudományterületet átfogó programok, az információs és kommunikációs technológiák főirány túlsúlyával

Azok az interdiszciplináris képzési programok tartoznak ide, amelyekben a tanulási idő legnagyobb részét az információs és kommunikációs technológiákra fordítják (ICT).

07 Műszaki, ipari és építőipari képzések

071 Általános műszaki (mérnöki) képzés

0711 Vegyipar

Vegyipar: Olyan termékek, illetve előállítási folyamatuk tervezése és fejlesztése, amikor a gyártás során nemcsak fizikai, hanem kémiai változások is végbemennek. Magába foglalja a vegyipari üzemek és irányításuk tervezését is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- vegyészeti technológia,
- vegyészeti folyamattechnológia,
- laboratóriumi technológiák,

- olaj-, gáz- petrolkémiai eljárások,
- vegyipari berendezések és gépek üzemeltetése,
- folyamattechnológia.

Az általános labortechnika is ide tartozik, ha semmilyen speciális alkalmazásra nem koncentrálnak a tanulmányok.

Nem tartozik ide:

Ha speciális laboratóriumi vizsgálatokra irányulnak a tanulmányok (biológiai, orvosi), abban az esetben a megfelelő területhez kell őket sorolni (0914 stb.). A biotechnológia nem ide, hanem a 0512 Biokémia szakirányhoz tartozik.

Azok a képzési programok, amelyek egy meghatározott anyagféleség előállítására irányulnak, mint például a papír előállításának technológiája, nem ide, hanem a 0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás szakirányhoz tartoznak.

0712 Környezetvédelmi technológiák

Környezetvédelmi technológiák: azoknak a folyamatoknak a tanulmányozása, amelyeknek célja a károsanyag-kibocsátás és a hulladékok minimalizálása és a szennyezések elkerülése. Ide tartoznak a víz, a levegő, a talaj stb. ellenőrzésével foglalkozó programok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- légszennyezés ellenőrzése,
- ökológiai technológia,
- energiahatékonyság,
- környezetvédelmi mérnök,
- iparikárosanyag-kibocsátás ellenőrzése,
- zajszennyezés ellenőrzése,
- újrahasznosítás,
- vízszennyezés ellenőrzése.

Az ételek, a víz stb. higiéniájának tanulmányozásával foglalkozó képzési programok nem ide, hanem a 1021 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások szakirányhoz tartoznak.

A hulladékok és a víz kezelésével kapcsolatos építkezések nem ide, hanem a 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés szakirányhoz tartoznak.

0713 Energetika, elektromosság

Energetika, elektromosság: Ide tartozik minden olyan képzési terület, ami a háztartási, ipari és kereskedelmi energetikai berendezések, hálózatok üzembe helyezésével, fenntartásával, javításával és az ezekben keletkezett hibák elhárításával foglalkozik. Ide tartozik a felszíni, illetve föld alatti áramelosztó hálózatok üzembe állítása és fenntartása is. Az energetika alatt az energia-előállítást kell érteni.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- légkondicionálási szakmai programok,
- klimatechnológia,
- elektromos berendezések javítása,
- elektromos technológia,
- elektromos szerelvények,
- villamosenergia-termelés,
- villamosipari szakmák,
- energetikai tanulmányok,
- gázelosztás,
- fűtési szakmák,
- nukleáris, víz- és hőenergia,
- energiahálózatok szerelése és karbantartása,

- energiatermelés,
- hűtés,
- napenergia,
- szélturbinák.

A fűtő, légkondicionáló és hűtőberendezések telepítésével, hibakeresésével és javításával kapcsolatos tanulmányok ide tartoznak.

A járművillamossági tanulmányok nem ide, hanem a 0716 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása szakirányhoz tartoznak.

0714 Elektronika és automatizálás

Elektronika és automatizálás: ide tartoznak az elektronikai, illetve villamos berendezések, gépek és rendszerek tervezésével, kialakításával, fejlesztésével, fenntartásával, karbantartásával foglalkozó képzések, beleértve a számítógépeket és a híradástechnikai (távközlési) berendezéseket is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- műsorszórás elektronika,
- kommunikációs rendszerek,
- kommunikációs berendezések telepítése,
- kommunikációs berendezések karbantartása,
- számítógép javítása,
- vezérléstechnika,
- adatfeldolgozási technológiák,
- digitális technológiák,
- elektronikai technológia,
- elektronikai berendezések szervizelés,
- hálózati technológia,
- robotika,
- telekommunikációs technológia,
- tv- és rádiójavítás.

A számítástudomány (szoftverek és alkalmazások fejlesztése) nem ide, hanem a 0613 Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése szakirányhoz tartozik.

0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar

Gépgyártás, műszer- és fémipar: gépek, mechanikai gépsorok és rendszerek, valamint fémipari termékek megtervezésével, konstrukciójával, fejlesztésével, gyártásával, karbantartásával és megfigyelésével foglalkozó képzések. Ide tartozik az áruterelő és szolgáltatásokat nyújtó gépek megtervezése és karbantartása. Ebben a szakirányban a képzés gépekre, mechanikai rendszerekre és fémipari termékekre összpontosít.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- fegyverkovács, fegyverkészítő,
- hidraulika,
- zárkészítés, biztonsági berendezések tervezése, javítása,
- mechanikai (erőátviteli) szakirányok,
- mechanikai szakmák,
- fémöntés és mintakészítés,
- esztergálás, edzés, marás, kovácsolás stb,
- kohászati technológiák,
- finommechanika,
- fémlemez feldolgozása,
- acélgégyártás,

- szerszám- és préskészítés,
- hegesztés.

A motoros járművek mechanikájával (erőátviteli berendezéseivel) és gyártásával foglalkozó képzési területek nem ide, hanem a 0716 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása szakirányhoz tartoznak.

0716 Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása

Gépjárművek, hajók, repülőgépek tervezése és gyártása motoros járművek tervezésével, fejlesztésével, gyártásával, fenntartásával, hibakeresésével, javításával és szervizelésével foglalkozó képzések, ide számítva a földmunkagépeket és a mezőgazdasági gépeket, hajókat, vonatokat és repülőgépeket. Jellemzően magába foglalja a járművek fémszerkezetével és hajtóművével együttesen foglalkozó képzéseket is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- repüléstechnika,
- légi jármű-technológia,
- légi jármű-karbantartás,
- gépjárművek elektromos rendszerei,
- gépjármű-technológia,
- repülőelektronika,
- karosszéria,
- tengerészeti technológia,
- motorkerékpár-technológia,
- karosszérialakatos,
- hajógyártás,
- vonatok javítása és karbantartása,
- járművek javítása és karbantartása,
- gépjárművek fényezése és festése.

Az autóvillamossági ismeretek e területhez tartoznak.

A motorral nem rendelkező járművek gyártásával és javításával kapcsolatos képzési szakirányokat nem ide, hanem a 0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar (pl. kerékpárok) vagy a 0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás (pl. nem motoros hajók) szakirányhoz kell besorolni.

0719 Másbóva nem sorolt általános műszaki (mérnöki) képzés

A más szakirányokhoz nem sorolt műszaki tanulmányokat ide kell besorolni:

- nanotechnológia.

072 Feldolgozóipari képzések

0721 Élelmiszergyártás

Élelmiszergyártás: Az élelmiszerek, italok előállításával, csomagolási technológiájával, illetve a gyártásuk és elosztásuk során használt berendezésekkel és eljárásokkal foglalkozó képzések tartoznak ide.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- sütés,
- sörfőzés,
- hentesáru-készítés,
- édesipar,
- tejtermékek,
- étel- és italfeldolgozás,
- konzervipar,

- élelmiszeripari tudományok és technológiák,
- húsfeldolgozás,
- cukrászat,
- dohányfeldolgozás,
- bortermelés.

Az élelmiszerek kezelésével és higiénijával foglalkozó képzések ide tartoznak.

A vendéglátóipari és ételmezési képzések nem ide, hanem a 1013 Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás szakirányhoz tartoznak.

A táplálkozástudomány nem ide, hanem a 051 Biológia és biokémia képzési területéhez tartozik.

0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás:

Üvegből, papírból, műanyagból, fából vagy más anyagokból, például kőből, agyagból, illetve mesterségesen előállított anyagokból készített termékek előállításával kapcsolatos képzések. Az ehhez a szakirányhoz tartozó képzési programok általában egy-egy anyagféléssel kapcsolatos tudást, ismeretet nyújtanak általános ismeretek helyett.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- hajóépítés (nem motoros),
- bútortasztalosság,
- asztalos (bútor),
- kerámia (ipari),
- bútortasztalosság,
- üvegmegmunkálás (ipari),
- iparigymánt-gyártás,
- papírgyártás és -feldolgozás,
- műanyaggyártás,
- gumifeldolgozás,
- fűrészáru-technológia,
- famegmunkálás és esztergálás,
- faipari szakmai programok.

A fémipari szakmákra képesítő programok nem ide, hanem a 0715 Gépgyártás, műszer- és fémipar szakirányhoz tartoznak.

Az épületasztalos és az asztalos mesterséget tanító képzések nem ide sorolandók, hanem a 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés szakirányhoz tartoznak.

Az általános kémiai feldolgozási ismeretek elsajátítását nem ide, hanem a 0711 Vegyipar szakirányhoz kell besorolni.

A nyomtatási és könyvkötészeti tanulmányok nem ide, hanem a 0211 Audiovizuális módszerek és média-szakismeretek szakirányhoz tartoznak.

A kézművességi programok (művészi üvegalkotások, fafaragás stb.) nem ide, hanem a 0214 Kézművesség szakirányhoz tartoznak.

0723 Textil-, ruha-, cipő- és bőripari képzések

Textil-, ruha-, cipő- és bőripari képzések: textilek, textil- és bőripari termékek, ruhák és kapcsolódó cikkek, cipők és más lábbelik gyártásával foglalkozó képzések.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- textilipari szakmai programok,
- nőruha-készítés,
- cipőgyártás,
- szőrmefeldolgozás,
- felsőruházat-készítés,

- bőrfeldolgozás,
- szíj- és nyereggyártás,
- cipészet,
- nyers és félkész bőr gyártása,
- fonás,
- szabászat,
- textilipari szakmai programok,
- kárpitosság,
- szövés (ipari),
- gyapjufeldolgozási ismeretek.

A kézműves tanulmányok (kézi szövés, hímzés stb.) nem ide, hanem a 0214 Kézművesség szakirányhoz tartoznak.

0724 Bányászat és kitermelőipar

Bányászat és kitermelőipar: ásványi anyagok, olaj és gáz kitermelése, ennek tervezésére, fejlesztésére, irányítására irányuló képzések tartoznak ide.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- szénbányászat,
- ásványianyag-kitermelési technológia,
- ásványianyag-bányászat,
- kőolaj- és földgázfúrás,
- kőolaj- és földgázkitermelés,
- nyersanyag-kitermelés.

A kohászati technológiákkal kapcsolatos szakmák elsajátítására irányuló programokat nem ide, hanem a 0715 Fémek és fémipar szakirányhoz kell besorolni.

A geológiai tanulmányok sem ide, hanem a 0532 Földtani tudományok szakirányhoz sorolandók.

073 Építészet és építőipar

0731 Építészet és várostervezés

Építészet: Az épületek tervezésének művészete, tudománya és technikája tartozik az építészet szakirányba. Magába foglalja mindazokat az ismereteket, amelyek az épületek esztétikai vonatkozásaira, funkcionális szerepére, a gazdaságosságra, illetve a szerkezeti tudnivalókra vonatkoznak. **Várostervezés:** a városok szabályozott esztétikai és funkcionális növekedésével, illetve átalakításával kapcsolatos.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- építészeti várostervezés,
- építészet,
- épületek tervezése,
- kartográfia/földmérés,
- várostervezés,
- településfejlesztés,
- tájépítészet,
- szerkezetépítés,
- felmérés,
- város- és vidékfejlesztés,
- várostervezés.

A belsőépítészeti tanulmányokat nem ide, hanem a 0212 Divat, belsőépítészet és ipari formatervezés szakirányba kell besorolni. A térinformatika nem ide, hanem a 0532 Földtani tudományok szakirányhoz tartozik.

A parkok és kertek elrendezése és megépítése nem ide, hanem a 0812 Kertészet szakirányhoz tartozik.

0732 Építőipar, magas- és mélyépítés

Épületek: kereskedelmi, ipari, lakó- és középületek és azok szerelvényei összeállításának, felemelésének és fenntartásának tudományával, technológiájával és technikájával kapcsolatos képzések. **Magas- és mélyépítés:** épületek és struktúrák nagy volumenű tervezésével, tesztelésével és felépítésének irányításával foglalkozó tudomány, amely kiterjed a szállítási, vízellátási, szennyvízelvezetési stb. rendszerekre is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kőművesség,
- hídépítés,
- épületek építése,
- építészmérnöki ismeretek,
- épülettechnológia,
- ács- és épületasztalos ismeretek,
- magas- és mélyépítés,
- építőipari berendezések,
- építőipari fémszerkezetek,
- kikötő- és dokk-gépészet,
- padló- és falburkolás,
- melegburkolás,
- házépítés,
- ipari alpintechnológia,
- falazás és burkolás,
- festés és falburkolás,
- vakolás,
- víz- és gázvezeték-szerelés,
- útépítés,
- vízgépészet és -technológia,
- vízellátás és szennyvízelvezetés,
- szellőzés.

A villanszerelés nem ide, hanem a 0713 Energetika, elektromosság szakirányhoz tartozik. Hasonló módon a fűtő, légkondicionáló és hűtőberendezések telepítésével és javításával kapcsolatos képzések nem ide, hanem a 0713 Energetika, elektromosság szakirányhoz tartoznak.

078 Több tudományterületet átfogó programok, a műszaki, ipari és építőipari képzések főirány túlsúlyával

0788 Több tudományterületet átfogó programok, a műszaki, ipari és építőipari képzések főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris képzési programok, amelyek a képzési idő legnagyobb részét műszaki, gyártási és konstrukciós tanulmányokra fordítják.

08 Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok

081 Mezőgazdaság

0811 Növénytermesztés és állattenyésztés

Növénytermesztés és állattenyésztés: Ez a terület a haszonnövények termesztésével és betakarításával, valamint rétgazdálkodással és állattartással foglalkozik. Beletartozik a gazdaságok vezetése és működtetése, valamint feldolgozatlan növényi és állati termékek előállítására.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- mezőgazdasági tudományok,
- agronómia és növénytermesztés,
- haszonállat-tenyésztés,
- növénytermesztés,
- kutyatenyésztés,
- növénytermesztő és állattartó gazdaságok vezetése és irányítása,
- gazdálkodás,
- gyümölcsstermesztés,
- gabonatermesztés,
- lótenyésztés,
- sertésstenyésztés,
- baromfitenyésztés,
- rizstermesztés,
- búza- és rozstermesztés,
- juhtenyésztés,
- talajtan,
- cukornádstermesztés,
- zöldségkertészet,
- szőlőstermesztés.

Ide tartoznak a talaj termékenységével és az öntözési technikákkal kapcsolatos képzések.

Ugyancsak ide tartozik az ún. intenzív növényi kultúrák, pl. gyümölcs- és zöldségfélék termesztése.

A borkészítésre irányuló tanulmányok nem ide, hanem a 0721 Élelmiszergyártás szakirányhoz tartoznak.

A lovaglás nem ide, hanem a 1014 Sportok szakirányhoz tartozik.

0812 Kertészet

Kertészet: a kertművelési technológia és vezetés tudománya, valamint a virágkertészet, a melegházi módszerek, a csemetekertészet, a tájkertészet stb. tanulmányozását jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- virágkertészet,
- kertművelés (nem specializált),
- melegházi nevelés,
- kertművelési eljárások,
- csemetekertészet,
- gyepművelés.

Ehhez a területhez tartozik a városi és ház körüli parkok és kertek tervezése és építése.

A zöldség-, virág- és növénytermesztéssel kombinált kertészeti programok is ebbe a kategóriába sorolandók.

Az étkezési célra termesztett haszonnövények (pl. búza, rizs, gyümölcs- és zöldségfélék stb.) előállítására nem ide, hanem a 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartozik.

A talajtan, a talaj termőképességének javítása és az öntözési eljárások nem ide, hanem 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartoznak.

A nemzeti parkok vezetése nem ebbe, hanem a 0522 Természeti környezet és élővilág szakirányhoz tartozik.

A tájépítészeti képzések nem ide, hanem a 0731 Építészet és várostervezés szakirányhoz tartoznak.

082 Erdőgazdálkodás

0821 Erdőgazdálkodás

Erdőgazdálkodás: Ezek a programok az erdők telepítését, művelését, hasznosítását, valamint az erdőgazdaságok irányítását helyezik a képzés középpontjába. Ide tartozik a vadászat és a csapdával történő állatelejtés is.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- szénégetés,
- erdőgazdálkodás,
- erdészet,
- vadászat és csapdázás,
- fakitermelés,
- fadóntás.

A nemzeti parkok vezetése nem ide, hanem a 0522 Természeti környezet és élővilág szakirányhoz tartozik.

A rönkfa-technológia (fűrészáru-termelés) sem ide, hanem a 0722 Fa-, papír-, műanyag-, üvegfeldolgozás szakirányhoz tartozik.

083 Halgazdálkodás

0831 Halgazdálkodás

A halgazdálkodás a hal és más vízi eredetű élelmiszer szaporításával, tenyésztésével és kitermelésével foglalkozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- akvakultúra,
- haltenyésztés,
- halfarmok,
- halgazdálkodási ismeretek és technológia,
- gyöngykagylótenyésztés,
- tengeri eredetű élelmiszerek termelése,
- kagylótenyésztés.

A halászhajók üzemeltetésével kapcsolatos programok is ide tartoznak.

Az ipari halfeldolgozási tanulmányok nem ide, hanem a 0721 Élelmiszergyártás szakirányhoz tartoznak.

084 Állatorvosi tudományok

0841 Állatorvosi tudományok

Állatorvosi tudományok: Az állatbetegségek és -sérülések megelőzését, diagnosztizálását és kezelését célzó, és általában az állatokkal kapcsolatos egészségügyi programok tartoznak ide. E kategóriába sorolandó az állatkórházakban kezelt beteg, sérült vagy legyengült állatok ellátásának oktatása is. Az állatorvosi asszisztensek képzése is ide tartozik.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- állategészségügy,
- állati szaporodás (tudomány),
- mesterséges megtermékenyítés (állatok),
- állatorvosi kisegítő képzése,
- állatorvoslás,
- állatorvosi gondozók,
- állatorvosi tudományok.

Az állatok szaporítása is ide tartozik.

Az állattenyésztés tanulmányozása nem ide, hanem a 0811 Növénytermesztés és állattenyésztés szakirányhoz tartozik.

088 Több tudományterületet átfogó programok a mezőgazdaság és az állatorvosi tudományok főirány túlsúlyával

0888 Több tudományterületet átfogó programok a mezőgazdaság és az állatorvosi tudományok főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris képzési programok, amelyek a tanulási idő legnagyobb részét a mezőgazdaságra, erdőgazdálkodásra, halgazdálkodásra és az állatorvosi tanulmányokra fordítják.

09 Egészségügy és szociális gondoskodás

091 Egészségügy

0911 Fogászat

Fogászat: Ide tartoznak azok a tanulmányok, amelyek a fogak és az íny betegségeinek, abnormitásának felismerésével, kezelésével, illetve ezek megelőzésével foglalkoznak. Ide tartozik a fogpótló protézisek és a fogszabályozó készülékek tervezése, kivitelezése és javítása, a fogorvos munkáját segítő asszisztensek képzése.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- fogorvosi asszisztens,
- szájhigiéna,
- fogászati laboratóriumi technológia (fogtechnika),
- fogászati ápolás,
- fogászati tudomány,
- fogászati sebészet,
- fogászati technológia,
- fogászat (odontológia),
- szájsebészet,
- fogszabályozás.

Ide tartoznak a fogászati közegészségügyi képzések is.

0912 Orvostudomány

Orvostudomány: Ide tartoznak azok a tanulmányok, amelyek az emberi betegségek, sérülések, járványok sajátosságaival, megelőzésükkel, diagnosztizálásukkal és kezelésükkel foglalkoznak. E tanulmányok alapvetően az orvosi pályára készítik fel.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- aneszteziológia,
- igazságügyi orvostan,
- igazságügyi patológia,
- általános orvoslás,
- gerontológia,
- nőgyógyászat,
- orvostudomány,
- orvosképzés,
- orvosi gyakorlati képzés,
- gyermekgyógyászat,
- pszichiátria,
- sebészet,
- orvosi továbbképzés.

0913 Ápolás és szülésznőképzés

Ápolás a betegségben szenvedők, fogyatékkal élők kezelésére, gondozására felkészítő tanulmányok, a betegséget diagnosztizáló, illetve a kezelőorvos segítőjének képzése. Az ápolóképzés elsődlegesen a betegség, a rehabilitáció időszakában szükséges gondozásra terjed ki. Ide tartozik az idősgondozás és a fogyatékkal élők gondozása is. A **szülésznőképzés** a várandós nők terhesség, vajúdás és szülés közben, valamint szülés után történő gondozására irányuló képzéseket öleli fel. Ide tartozik az újszülöttek gondozása és segítségnyújtás az anyáknak a szoptatáshoz.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- segédápoló,
- általános ápolás,
- idősek egészségügyi gondozása,
- fogyatékkal élők egészségügyi gondozása,
- egészségmegőrző programok,
- csecsemőgondozás,
- szülésznőképzés,
- egészségügyi szaksegéd, műtőssegéd,
- pszichiátriai gondozás,
- szakápolás.

Ide tartoznak az egészségügyi és szociális gondozásra (pl. idősgondozás) egyaránt felkészítő képzések.

Az állatorvoslással kapcsolatos gondozásra képző programok nem ide, hanem a 0841 Állatorvosi tudományok szakirányhoz tartoznak.

A fogorvosi asszisztensek képzését a 0911 Fogászat szakirányba kell besorolni.

A nem egészségügyi jellegű gyermekgondozás a 0922 Gyermekek- és ifjúságvédelem szakirányhoz tartozik.

A nem egészségügyi jellegű idősgondozás nem ide, hanem a 0921 Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása szakirányhoz tartozik.

0914 Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák

Orvosi diagnosztikai és kezelési technológiák: Azok a széles értelemben vett technológiai jellegű tanulmányok tartoznak ide, amelyek a betegségek és fogyatékoságok diagnosztizálására és kezelésére képesíteneek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- betegszállítás, mentőszolgálat,
- hallásvizsgálat és -javítás,
- orvosi laboratóriumi technológiák,
- optikai vizsgálatok,
- pótlási, pl. ortopédiaiprotézis-technológia,
- radiológiai technológia,
- radioterápia,
- röntgentechnológia (orvosi).

Nem tartoznak ide azok a laboratóriumi technológiai képzések, amelyek nem az orvosi laboratóriumi technológiára helyezik a hangsúlyt. Az általános laboratóriumi technológia a 0711 Vegyipar szakirányhoz tartozik. Az a laboratóriumi technológia, ahol más speciális alkalmazásokra helyezik a hangsúlyt (biológia, kémia, fizika stb.) a megfelelő szakirányhoz tartoznak (0511, 0531, 0533 stb.).

A fogászati technológiákkal foglalkozó tanulmányokat nem ide, hanem a 0911 Fogászat szakirányhoz kell besorolni.

0915 Terápia és rehabilitáció

Terápia és rehabilitáció: a maradandó és átmeneti egészségügyi károsodást követően a normális fizikai kondíció helyreállításával foglalkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- dietetikai (diétás) programok,
- orvosi masszáz,
- táplálkozás/dietetika,
- foglalkozás-egészségügy,
- fizioterápia,
- rehabilitáció,
- beszédterápia.

A pszichoterápiát a 0313 Pszichológia szakirányba kell besorolni.

A táplálkozástudomány nem ide, hanem a 051 Biológia és biokémia szakirányhoz tartozik.

0916 Gyógyszerészet

A **gyógyszerészet** a különböző gyógyszereknek az emberi szervezetre gyakorolt hatásával foglalkozik. Ide sorolandó a gyógyszerek elkészítése, értékesítése és nyilvántartása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- gyógyszerforgalmazás,
- gyógyszerészet.

A gyógyszerteran (farmakológia) nem ide, hanem a 0511 Biológia szakirányhoz tartozik.

0917 Hagyományos orvoslás és komplementer medicina, terápia

Hagyományos orvoslás és komplementer medicina, terápia az alternatív orvostudományi képzéseket jelenti.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- akupunktúra és keleti medicina,
- aromaterápia,
- ajurvédikus orvoslás,
- gyógynövénytan,
- gyógynövényismeret,
- holisztikus gyógyászat,
- homeopátiás orvoslás,
- hagyományos orvoslás, pl. kínai.

092 Szociális gondoskodás**0921 Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása**

Idősek és fogyatékos felnőttek gondozása: az idősek és a fogyatékosok **nem orvosi gondozásának** tanulmányai.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- idősgondozás,
- fogyatékkal élő felnőttek nem orvosi gondozása,
- felnőttek gondozása.

Az idősek és a fogyatékosok egészségügyi gondozása nem ide, hanem a 0913 szakirányhoz tartozik.

0922 Gyermek- és ifjúságvédelem

Gyermek- és ifjúságvédelem: a gyermekek és a fiatalok fejlesztésével és **nem egészségügyi gondozásával** kapcsolatos képzések. Ide tartoznak a gyermekeknek és a fiatal felnőtteknek nyújtott szociális szolgáltatásokként felajánlott rekreációs és szabadidős tevékenységek.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- gyermekgondozás,
- gyermekrekreációs programok,
- napközi gyermekfelügyelet,
- fogyatékkal élő gyermekek nem orvosi gondozása,
- ifjúságvédelem,
- programok fiatal munkavállalók számára.

Iskoláskor előtti képességfejlesztésre irányuló programok nem ide, hanem a 0112 Óvodapedagógusok képzése szakirányhoz tartoznak.

A beteg gyermekek gondozására irányuló képzések nem ide, hanem a 0913 Ápolás és szülésznőképzés szakirányhoz tartoznak.

0923 Szociális munka és tanácsadás

Szociális munka és tanácsadás: A közösségek, a lakosság speciális csoportjainak és az egyének jólétének megteremtését célzó képzések, amelyek a jólét megteremtését a szükségletek megfelelő kielégítésének módjával biztosítják.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- alkohol- és kábítószer-ellenes tanácsadás,
- alkohol-, dohányzás- és kábítószer-ellenes felvilágosítás,
- krízisambulancia,
- családi és házassági tanácsadás,
- áldozatok és bántalmazottak gondozása, felvilágosítása,
- feltételeken szabadlábba helyezetttekkel foglalkozó tisztek képzése,
- próbára bocsátott személyekkel foglalkozó tisztek képzése,
- szociálpolitika,
- szociális gondozás (gyakorlati),
- szociális elmélet (alkalmazott),
- szociális munka (gondozás),
- pályaválasztási tanácsadás,
- képességvizsgálat, tanácsadás.

A szociológiai és szociális tudományok nem ide, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz tartoznak. Az egészségügyi gondozással párosuló szociális programok (pl. idősek számára) nem ide, hanem a 0913 Ápolás és szülésznőképzés szakirányhoz tartoznak.

098 Több tudományterületet átfogó programok az egészségügyi és a szociális gondoskodás főirány túlsúlyával

0988 Több tudományterületet átfogó programok az egészségügyi és a szociális gondoskodás főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris képzési programok, amelyek a tanulási idő legnagyobb részét az egészségügyi és a jóléti kérdésekre fordítják.

10 Szolgáltatások

101 Személyi szolgáltatások

1011 Háztartási szolgáltatások

Háztartási szolgáltatások: Ide tartoznak az olyan háztartási szolgáltatások nyújtására felkészítő ismeretek, mint a házvezetés, takarítás, mosás, varrás és hasonlók.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- házfelügyelet, házvezetés, házi személyzet,
- kéményseprés,
- takarítás,
- főzés (háztartásban),
- háztartás-gazdaságtan,
- vegytisztítás,
- temetkezési szolgáltatások,
- lakásgazdaságtan,
- mosás,
- kézimunka (háztartásban),
- varrás (háztartásban),
- ablaktisztítás.

Ide tartoznak a takarítási programok, akkor is, ha iskola, kórház, üzem stb. takarítására irányulnak.

Az épületek fenntartásával kapcsolatos ismeretek nem ide, hanem a 0732 Építőipar, magas- és mélyépítés szakirányhoz tartoznak.

1012 Fodrászat és szépségápolás

Fodrászat és szépségápolás: A haj és test szépség célú gondozásával kapcsolatos ismeretek oktatása tartozik ide.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- borbélyszolgáltatások,
- szépségápolás,
- kozmetikai szolgáltatás (smink),
- fitness és testsúlykontroll,
- fodrászat,
- manikűr,
- pedikűr.

1013 Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás

Szálláshely-szolgáltatás, étkeztetés, vendéglátás: a szállodai, éttermi stb. szálláshely-szolgáltatásra, étkeztetésre, vendéglátásra és a kapcsolódó szolgáltatásokra irányuló képzések.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- étkeztetés,
- főzés (vendéglői és szálláshelyi),
- gyorsételek elkészítése,
- felszolgálás,
- vendéglátóipari szolgáltatások,
- szállodai és éttermi programok,
- szállodai recepcióképzés,
- szállodai szolgáltatások,
- pincér, bárfelszolgáló.

Az ipari méretű élelmiszer-előállítás nem ide, hanem a 0721 Élelmiszergyártás szakirányhoz tartozik.

A nem szállodai recepciósök képzése nem ide, hanem a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartozik.

1014 Sportok

Sportok: a különböző sportok technikai és gyakorlati elemeinek oktatására felkészítő tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- sportedzői programok,
- a választott sport technikája és gyakorlata,
- bírók és más sporttisztviselők képzése.

Ide tartozik a lovaglás és a sakk.

A tornatanárok képzése nem ide, hanem a 0114 Szakosodott oktatók (szaktanárok) képzése szakirányhoz tartozik.

A fitness szolgáltatások nem ide, hanem a 1012 Fodrászat és szépségápolás szakirányhoz tartoznak.

1015 Utazásszervezés, turizmus és szórakoztatás

Utazásszervezés és turizmus: Ide tartoznak a turistautak hirdetésével és eladásával kapcsolatos tanulmányok, beleértve a jegyeladást és a -foglalást is. A **szórakoztatás** területhez az egyén és csoport számára szervezendő rekreációs és szabadidős programokkal kapcsolatos képzések tartoznak.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kötélmászás,
- kalandtúrák,
- földi személyzet (repülőtér) képzése,
- idegenvezetés, túravezetés,
- rekreációs és szabadidős programok,
- turisztikai programok értékesítése,
- utazási irodai szolgáltatások,
- utazásszervezés és turizmus,
- utazásszervezési szolgáltatások.

Ide tartozik a turistákkal kapcsolatos bánásmód oktatása.

Az iskolás gyerekek részére szervezett rekreációs és szabadidős programok nem ide, hanem a 0922 Gyermek- és ifjúságvédelem szakirányhoz tartoznak.

102 Közegészségügyi és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások

1021 Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások

Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások: Kommunális és közegészségügyi szolgáltatások tanulmányozása olyan elemekkel, amelyek hatást gyakorolnak a közegészségügyre, például az élelmiszerekkel és a vízzel kapcsolatos higiéniai normák, a szennyvíz és a hulladék ártalmatlanítása és az utcák tisztán tartása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- kommunális higiénia,
- higiéniai előírások,
- hulladékgyűjtés,
- hulladék- és szennyvíz-ártalmatlanítás,
- utcatakarítás,
- vízellátás (szolgáltatás),
- hulladékgazdálkodás.

1022 Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem

Foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem: Ide tartoznak a munkahelyi környezeti tényezők vizsgálatára és ellenőrzésükre vonatkozó tanulmányok.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- ergonómia (foglalkozás-egészségügy és balesetvédelem),
- foglalkozás-egészségügyi és munkahelyi biztonság,
- munkahelyi jóléti intézkedések,
- munkavédelem,
- munkabiztonság,
- munkahelyi biztonság és egészségvédelem,
- foglalkozás-egészségügyi és munkahelyi higiénia,
- foglalkozásbiztonság,
- stresszkezelés,
- munkahelyi környezet.

A foglalkozási rehabilitáció nem ide, hanem a 0915 Terápia és rehabilitáció szakirányhoz tartozik.

A munkahelyi jogbiztonság tanulmányozása nem ide, hanem a 0421 Jog szakirányhoz tartozik.

Az ergonómia tanulmányozása nem ehhez a szakirányhoz tartozik, ha a technikai szempontokra helyezik a hangsúlyt, hanem a megfelelő szakirányhoz tartozik a 071 Általános műszaki (mérnöki) képzés kategóriában.

103 Védelmi szolgáltatások

1031 Honvédelem

Honvédelem: a háború és a honvédelem kapcsán a közösségnek nyújtott szolgáltatások tanulmányozása, elméleti és gyakorlati képzés biztosítása céljából a hadtudományok területén.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- légi erővel kapcsolatos képzés,
- szárazföldi haderők képzése,
- honvédelmi tanulmányok,
- hadtudomány,
- haditengerészeti képzés,
- hadászati elméletek.

A katonai személyzet nem honvédelmi jellegű képzési programjait nem ide, hanem a témájuknak megfelelő képzések kategóriájába kell sorolni.

1032 Személyi és vagyonvédelem

Személyi és vagyonvédelem: A személyi és a vagyonvédelemre felkészítő ismereteket nyújtó képzések sorolandók ide, mint pl. a rendőrségi munka, a tűzoltás és tűzvédelem.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- polgári védelem,
- vámkezelési programok,
- tűzvédelem (tűzoltás),
- tűzoltási technológia,
- személyi védelem,
- rendőrségi ismeretek,
- rendészeti tanulmányok,
- fegyőri ismeretek,
- közbiztonság,
- kármegelőzési és biztonsági szolgáltatások,
- vagyonvédelem.

A jogvédelem nem ide, hanem a 0421 Jog szakirányhoz tartozik.

A kriminológia nem ide, hanem a 0314 Szociológia és kulturális tanulmányok szakirányhoz tartozik.

104 Szállítási szolgáltatások

1041 Szállítási szolgáltatások

Szállítás: Olyan ismeretek oktatása tartozik ide, mint a hajók, a légi járművek, illetve más szállítási formák működtetése, navigációja, irányítása.

A következő tartalmú főbb képzési programok és végzettségek sorolhatók ide:

- repülőgépek üzemeltetése,
- légiforgalom-irányítás,
- légiforgalmi biztonság,
- légiutas-kísérők képzése,
- kommunikációs programok (légi, vasúti, közúti stb.),
- daru- és targoncavezetés,
- gépjármű-vezetési ismeretek,
- repülés és navigáció,
- navigációs technológiák,
- postai szolgáltatások,
- vasúti közlekedés irányítása,
- közúti közlekedés irányítása,
- hajózási ismeretek,
- szállítási programok,
- közlekedési programok.

A telefonhálózatok üzemeltetése nem ide, hanem a 0714 Elektronika és automatizálás szakirányhoz tartozik. A telefonközpontok kezelésével kapcsolatos programok nem ide, hanem a 0415 Titkársági és irodai munka szakirányhoz tartoznak.

108 Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával

1088 Több tudományterületet átfogó programok a szolgáltatások főirány túlsúlyával

Ide tartoznak azok az interdiszciplináris programok és képzések, amelyeknek során az ide besorolt szolgáltatásokra fordítják a legtöbb időt.

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789